

***RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU ŚREMSKIEGO ZA LATA 2023-2024***

NaturSpace
Sp. z o.o.

<i>Tytuł</i>	<i>Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego za lata 2023-2024</i>
--------------	---

<i>Zamawiający</i>	Powiat Śremski ul. Mickiewicza 17 63-100 Śrem
--------------------	--

<i>Wykonawca</i>	 <i>NaturSpace Sp. z o.o.</i> ul. Paryska 7 45-402 Opole tel. 792-103-880 e-mail: biuro@e-ekologika.pl www.e-ekologika.pl
------------------	---

<i>Autorzy</i>	<i>mgr Mariusz Orzechowski</i>
----------------	--------------------------------

<i>Data wykonania:</i>	<i>grudzień, 2025 r.</i>
------------------------	--------------------------

Spis treści

1. Wstęp	5
1.1 Podstawa prawna opracowania.....	5
1.2 Cel i zakres opracowania.....	5
1.3 Metodyka opracowania.....	7
2. Ocena i analiza uwarunkowań środowiskowych na terenie powiatu śremskiego wraz z oceną realizacji zadań w poszczególnych obszarach interwencji w latach 2023-2024	8
2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	8
2.2 Zagrożenie hałasem.....	15
2.3 Pola elektromagnetyczne.....	21
2.4 Gospodarowanie wodami.....	22
2.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	27
2.6 Zasoby geologiczne.....	29
2.7 Gleby.....	33
2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	35
2.9 Zasoby przyrodnicze i zabytki.....	39
2.10 Zagrożenie poważnymi awariami.....	42
2.11 Edukacja ekologiczna.....	43
2.12 Działalność kontrolna.....	44
3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 na podstawie wskaźników monitorowania za lata 2023-2024	46
4. Podsumowanie i wnioski	49
5. Literatura	54

Spis tabel

Tabela 1. <i>Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej za rok 2023 i 2024 dla kryterium ochrony zdrowia</i>	8
Tabela 2. <i>Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej za rok 2023-2024 dla kryterium ochrony roślin</i>	8
Tabela 3. <i>Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu śremskiego w latach 2021-2024</i>	9
Tabela 4. <i>Wykaz wydanych decyzji administracyjnych przez Starostę Śremskiego w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza w latach 2023-2024</i>	12
Tabela 5. <i>Wykaz wydanych decyzji administracyjnych przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza w latach 2023-2024</i>	13
Tabela 6. <i>Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2023-2024</i>	14
Tabela 7. <i>Tereny zagrożone ponadnormatywnym hałasem na terenie powiatu śremskiego na podstawie strategicznych map hałasu 2022 dla dróg wojewódzkich DW 434, DW 432 i DW 310</i>	17
Tabela 8. <i>Zagrożenie hałasem komunikacyjnym od dróg wojewódzkich DW 434, W 4332 i DW 310 na terenie powiatu śremskiego</i>	17
Tabela 9. <i>Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie zagrożenia hałasem w latach 2023-2024</i>	18
Tabela 10. <i>Charakterystyka i ocena stanu JCWPd na obszarze powiatu śremskiego</i>	22
Tabela 11. <i>Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu diagnostycznego na terenie poszczególnych JCWPd w punktach zlokalizowanych w granicach administracyjnych powiatu śremskiego</i>	23
Tabela 12. <i>Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz na obszarze powiatu śremskiego na podstawie IIaPGW dla dorzecza Odry (2023r.) oraz badań monitoringowych GIOŚ za lata 2023-2024</i>	24
Tabela 13. <i>Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie gospodarowania wodami w latach 2023-2024</i>	26
Tabela 14. <i>Wykaz wodociągów publicznych funkcjonujących na terenie powiatu śremskiego latach 2023-2024 i obsługiwanych miejscowości w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę</i>	27

Tabela 15. Infrastruktura wodociągowa w gminach Powiatu Śremskiego w latach 2023-2024.....	28
Tabela 16. Infrastruktura kanalizacyjna w gminach Powiatu Śremskiego w latach 2023-2024.....	28
Tabela 17. Wykaz funkcjonujących zbiorczych komunalnych oczyszczalni ścieków w gminach Powiatu Śremskiego w latach 2023-2024	29
Tabela 18. Charakterystyka udokumentowanych złóż na terenie powiatu śremskiego wraz z wydobyciem za lata 2023-2024.....	29
Tabela 19. Wykaz wydanych w latach 2023-2024 decyzji w zakresie warunków wydobywania kopalin wydanych przez Starostę Śremskiego na terenie powiatu śremskiego.....	31
Tabela 20. Wykaz wydanych w latach 2023-2024 decyzji w zakresie rekultywacji gruntów wydanych przez Starostę Śremskiego na terenie powiatu śremskiego	32
Tabela 21. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie ochrony gleb w latach 2023-2024.....	35
Tabela 22. Zestawienie ilości odpadów zebranych z terenu powiatu śremskiego w latach 2022-2024.....	36
Tabela 23. Wykaz wydanych decyzji administracyjnych przez Starostę Śremskiego w zakresie pozwoleń na wytwarzanie odpadów w latach 2023-2024.....	37
Tabela 24. Zestawienie ilości unieszkodliwionych wyrobów azbestowych z terenu powiatu śremskiego w ramach realizacji Powiatowego programu usuwania wyrobów zawierających azbest	38
Tabela 25. Zestawienie ilości (Mg) zinwentaryzowanych, usuniętych i pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest na terenie poszczególnych gmin Powiatu Śremskiego w latach 2009-2024... 38	38
Tabela 26. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie gospodarki odpadami w latach 2023-2024.....	39
Tabela 27. Zasoby leśne w gminach powiatu śremskiego.....	39
Tabela 28. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie zasobów przyrodniczych w latach 2023-2024.....	41
Tabela 29. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie zagrożenia poważnymi awariami i ochroną przed zagrożeniami w latach 2023-2024.....	43
Tabela 30. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie edukacji ekologicznej w latach 2023-2024.....	44
Tabela 31. Wykaz przeprowadzonych kontroli WIOŚ Poznań w latach 2023-2024 w zakładach na terenie powiatu śremskiego.....	44
Tabela 32. Ocena skuteczności realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 z wykorzystaniem określonych mierników za lata 2023-2024.....	46

Spis rysunków

Rysunek 1. Procentowy udział powierzchni gruntów leśnych w gminach powiatu śremskiego, powiecie śremskim i województwie wielkopolskim wraz z tendencją zmian – lesistość [%].....	40
---	----

1. Wstęp

1.1 Podstawa prawna opracowania

Niniejszy Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” (zwany dalej Raportem z POŚ) został opracowany zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [1]. W myśl przytoczonego przepisu Raport sporządzony jest za okres dwóch lat tj. lat 2023-2024. Ponadto, obowiązkiem Zarządu Powiatu w Śremie jest przedstawienie Raportu Radzie Powiatu Śremskiego.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [3] Raport zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Śremskiego, tak, aby każdy mieszkaniec mógł zweryfikować stopień realizacji zamierzeń Powiatu w zakresie ochrony środowiska.

1.2 Cel i zakres opracowania

Głównym celem sporządzonego Raportu jest ocena stopnia realizacji założonych celów oraz podsumowanie efektów działań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024”, jakie miały miejsce w latach 2023-2024.

Podstawą tworzenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego było planowanie strategiczne, które określa długoterminową wizję i misję Powiatu oraz wyznacza cele strategiczne. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego jest dokumentem strategicznym i nie stanowi przepisów prawa miejscowego. W dokumencie wyznaczono cele, kierunki i zadania, jakie powinien realizować samorząd w celu zachowania i poprawy stanu środowiska na terenie powiatu śremskiego.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu śremskiego, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska.

Zgodnie z powyższym w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 wyznaczono następujące obszary, cele i kierunki interwencji:

1) Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza, monitoring środowiska

Cel: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

Kierunek interwencji:

- 1) Poprawa jakości powietrza
- 2) Ograniczanie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł niskoenergetycznych
- 3) Eliminacja niskiej emisji w obiektach budowlanych
- 4) Termomodernizacja budynków
- 5) Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych
- 6) Działania administracyjne w zakresie emisji gazów i pyłów

Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego

Kierunek interwencji:

- 1) Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- 2) Poprawa efektywności energetycznej i obniżenie emisji gazów cieplarnianych

2) Obszar interwencji: Gospodarka wodnościekowa, monitoring środowiska

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunek interwencji:

- 1) Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
- 2) Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej
- 3) Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki

- 4) Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi, w tym działania administracyjne
- 3) Obszar interwencji: Zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, monitoring środowiska**
Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego
Kierunek interwencji:
- 1) Ochrona przed hałasem
 - 2) Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko
 - 3) Działania administracyjne w zakresie ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym
- 4) Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, monitoring środowiska**
Cel: Racjonalna gospodarka odpadami
Kierunek interwencji:
- 1) Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów
 - 2) Zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
 - 3) Likwidacja azbestu
 - 4) Działania administracyjne w zakresie gospodarowania odpadami
- 5) Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami, ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenie poważnymi awariami**
Cel: Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska, m.in. powodziom, suszom, wiatrom huraganowym, nawałnym deszczom, awariom instalacji przemysłowych
Kierunek interwencji:
- 1) Ochrona przed powodzią i skutkami suszy
 - 2) Rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych i poważnych
- 6) Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze**
Cel: Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych
Kierunek interwencji:
- 1) Ochrona przyrody
 - 2) Promocja walorów przyrodniczych i zrównoważony rozwój turystyki
 - 3) Ochrona powierzchni i spójności lasów
 - 4) Utrzymanie zielonej infrastruktury
- 7) Obszar interwencji: Zasoby geologiczne, gleby, monitoring środowiska**
Cel: Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych
Kierunek interwencji:
- 1) Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb
 - 2) Racjonalne wykorzystanie kopalin
 - 3) Ochrona powierzchni ziemi
 - 4) Działania administracyjne w zakresie ochrony powierzchni ziemi
- 8) Obszar interwencji: Edukacja**
Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu
Kierunek interwencji:
- 1) Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań.

W ramach w/w celów i kierunków interwencji nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 wyznaczono łącznie 66 zadań określając w harmonogramie rzeczowo-finansowym podmiot odpowiedzialny, szacunkowe koszty wraz z terminem realizacji oraz możliwe źródła finansowania.

1.3 Metodyka opracowania

W pierwszym etapie opracowania Raportu z POŚ za lata 2023-2024 dokonano oceny i analizy stanu uwarunkowań środowiskowych w ramach poszczególnych komponentów. Drugi etap opracowania Raportu z POŚ za lata 2023-2024 obejmował ocenę realizacji przyjętych zadań i działań w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczonych z POŚ dla Powiatu Śremskiego.

Ocenę realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie celów, kierunków interwencji i zadań. Przedstawiono ocenę realizacji zadań w latach 2023-2024 w rozbiciu na poszczególne lata wraz z określeniem poniesionych kosztów i jednostki realizującej. Należy jednak zaznaczyć, że wyznaczone cele i kierunki w POŚ w sposób ogólny przedstawiają zadania przyjęte do realizacji. Zadania te w większości wynikają z działań statutowych poszczególnych jednostek lub warunkowane są przepisami prawa w zakresie ustaw i rozporządzeń wykonawczych. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego obowiązujący w okresie raportowania tj. 2023-2024 formułował zarówno konkretne działania i zadania przedstawione w harmonogramach rzeczowo-finansowych, gdzie zostały wskazane szacunkowe koszty i jednostki odpowiedzialne za realizację zadania oraz grupy działań ogólnych z punktu widzenia ochrony środowiska, w związku ze zidentyfikowanymi problemami na terenie powiatu śremskiego. Zatem w harmonogramie rzeczowo-finansowym przyjęto zadania miarodajne i realne do osiągnięcia, ponieważ miały one pokrycie m.in. w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Śremskiego oraz uchwałach budżetowych. W związku z powyższym niniejszy Raport weryfikuje zarówno zadania przyjęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym, jak i zadania ogólne wyznaczone w ramach poszczególnych kierunków interwencji. Należy jednak zaznaczyć, że część zadań jest niemiarodajna i trudna do ustalenia, w związku z czym przedstawiono wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024 wpisujące się w poszczególne cele i kierunki programowe.

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego wyznaczono wskaźniki monitorowania stanu środowiska pozwalające na monitorowanie oceny realizacji POŚ w poszczególnych latach. W niniejszym Raporcie dokonano zestawienia wartości bazowych wskaźników przyjętych w POŚ ze stanem w latach 2023-2024.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych z: Starostwa Powiatowego w Śreмі oraz innych jednostek, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach Programu. W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego były:

- sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Śremskiego za lata 2023 i 2024,
- raporty o stanie Powiatu za lata 2023-2024,
- dane statystyczne pochodzące z Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty i wyniki monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
- dane uzyskane z jednostek działających w zakresie ochrony środowiska (dane uzyskane na wniosek),
- uchwały, postanowienia, porozumienia, decyzje, pozwolenia, umowy pozyskane ze Starostwa Powiatowego w Śreмі, jego jednostek organizacyjnych i innych jednostek samorządowych.

2. Ocena i analiza uwarunkowań środowiskowych na terenie powiatu śremskiego wraz z oceną realizacji zadań w poszczególnych obszarach interwencji w latach 2023-2024

2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska [1] ocena jakości powietrza dokonywana jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Roczna ocena jakości powietrza składa się z oceny poziomu substancji w powietrzu w strefach oraz klasyfikacji stref. Ocena poziomu substancji w powietrzu dokonywana jest w oparciu o rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [7]. Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów tj. ustanowionych ze względu na ochroną zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin.

Województwo Wielkopolskie zostało podzielone na trzy strefy: aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska. Powiat Śremski w całości znajduje się w zasięgu strefy wielkopolskiej, dla której w latach 2023-2024 dokonano klasyfikacji substancji zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 1. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej za rok 2023 i 2024 dla kryterium ochrony zdrowia

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
Kryterium ochrona zdrowia												
Rok 2023	A	A	A	A	A	A1 ²	A	A	A	A	C	A ¹
Rok 2024	A	A	A	A	A	A1 ²	A	A	A	A	C	A ¹

¹ - dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

² - dla pyłu PM_{2.5} – poziom dopuszczalny I faza: strefa wielkopolska uzyskała klasę A

Objaśnienia:

- klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych
- klasa C - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za lata 2023-2024, RWMS w Poznaniu, GIOŚ

Tabela 2. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej za rok 2023-2024 dla kryterium ochrony roślin

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń			
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹
Kryterium ochrona roślin			
Rok 2023	A	A	A
Rok 2024	A	A	A

¹ - dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa wielkopolska uzyskała klasę D2

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za lata 2023-2024, RWMS w Poznaniu GIOŚ

Objaśnienia:

- klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych

W ramach całej strefy na przestrzeni lat 2023-2024 odnotowano przekroczenia wartości benzo(a)pirenu (klasa C). Należy jednak zaznaczyć, że do przekroczeń ww. substancji dochodziło w specyficznych podobszarach strefy wielkopolskiej, w związku z czym w granicach powiatu śremskiego nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla benzo(a)pirenu. Należy zwrócić uwagę, że stężenia benzo(a)pirenu ulegają rytmicznym zmianom w ciągu roku z uwagi na zwiększoną emisję w sezonie grzewczym, dlatego przekroczenia wynikają głównie z poziomów notowanych w okresie zimowym. W przypadku ozonu przekroczenia poziomu długoterminowego dla kryterium ochrony zdrowia i roślin wystąpiły na terenie wszystkich gmin powiatu śremskiego.

W przypadku całego powiatu śremskiego największą rolę w emisji gazów i pyłów do powietrza ze źródeł punktowych odgrywa zarówno tzw. niska emisja, jak i emisja z zakładów przemysłowych. Poniżej w tabeli zestawiono rodzaje zanieczyszczeń i ich poziomy emitowane do atmosfery na terenie powiatu śremskiego.

Tabela 3. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu śremskiego w latach 2021-2024

Rodzaj zanieczyszczeń	Poziom emisji zanieczyszczeń [t/rok]			
	2021	2022	2023	2024
Zanieczyszczenia gazowe				
Ogółem	22 159	34 048	31 029	28 272
Dwutlenek siarki	128	171	158	139
Tlenki azotu	47	50	41	37
Tlenek węgla	81	121	87	73
Dwutlenek węgla	21 493	33 289	30 425	28 005
Metan	326	338	258	0
Podtlenek azotu	0	4	2	0
Zanieczyszczenia pyłowe				
Ogółem	33	27	29	18
ze spalania paliw	16	12	8	7
krzemowe	1	1	1	1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, 2025

Według danych GUS w 2024 r. łączna emisja gazów z zakładów zaliczanych do szczególnie uciążliwych zlokalizowanych na terenie powiatu śremskiego wyniosła 28 272 ton/rok, co stanowiło 0,4% ogólnej masy emitowanych zanieczyszczeń gazowych z terenu województwa wielkopolskiego. Z kolei wielkość emisji pyłów w powiecie śremskim osiągnęła poziom 18 ton/rok, co w odniesieniu do całkowitej masy emitowanych pyłów w województwie stanowiło 2%. Powiat Śremski charakteryzuje mało znaczącą w skali województwa emisja zarówno zanieczyszczeń gazowych jak i pyłowych. Śledząc tendencje zmian od 2021r. emisja zanieczyszczeń gazowych w powiecie śremskim wzrosła o 27,5%, natomiast zanieczyszczeń pyłowych spadła o 45%.

Dla obszaru Powiatu Śremskiego w latach 2023-2024 obowiązywał Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej przyjęty Uchwałą XXI/391/20 z dnia 13.07.2020r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. W harmonogramie realizacji działań naprawczych określono dla obszaru powiatu śremskiego następujące działania naprawcze, które należy wdrożyć/wykonać w celu poprawy jakości powietrza w zakresie stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych norm substancji w powietrzu:

- 1) kod działania WpZOA - ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej
- 2) kod działania WpDOT - zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej
- 3) kod działania WpIZE - inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin
- 4) kod działania WpKUA - kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych
- 5) kod działania WpTMB - termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej
- 6) kod działania WpMMU - obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich
- 7) kod działania WpEEK - edukacja ekologiczna
- 8) kod działania WpPZP - zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego

Wdrażanie założeń i działań określonych w POP podlega rocznemu raportowaniu w postaci Sprawozdań z realizacji POP, które są przygotowywane na szczeblu gminnym oraz powiatowym. W ramach

realizacji działań ujętych w Programie ochrony powietrza, Starosta Śremski w latach 2023-2024 sporządził i przekazał do Marszałka Województwa Wielkopolskiego sprawozdania z realizacji POP, w których przedstawiono realizację następujących działań w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza:

ROK 2023:

- 1) w zakresie kierunku działania WpZOA „ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej” – w skład majątku Powiatu Śremskiego wchodzi obiekty należące do 16 jednostek organizacyjnych. W 15 z nich w analizowanym okresie nie prowadzono prac związanych z wymianą ogrzewania. Tylko w 1 obiekcie tj. Dom Pomocy Społecznej w Śremie wymieniono dwa kotły na paliwo stałe (węgiel kamienny – piec o mocy 25kW i 200 kW piątej klasy). Środki na wymianę pieców pochodziły z WFOŚiGW w Poznaniu w wysokości 80% kosztu kwalifikowanego.
- 2) w zakresie kierunku działania WpTMB „termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej” - w skład majątku Powiatu wchodzi obiekty należące do 16 jednostek organizacyjnych. W 15 z nich w analizowanym okresie nie prowadzono prac termomodernizacyjnych. Tylko w 1 obiekcie tj. Przychodnia Zdrowia przy ul. Mickiewicza 5 w Śremie wykonano prace remontowe polegające na wymianie drzwi wejściowych. Inwestycję zrealizowano w ramach środków finansowych budżetu Powiatu Śremskiego.
- 3) w zakresie kierunku działania WpMMU „obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich” – Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie podpisał umowę z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej (PGK) w Śremie w zakresie utrzymania dróg powiatowych; PGK w ramach tych umów utrzymuje drogi w mieście Śrem, Dolsk, Książ Wlkp.. m.in. w zakresie w zakresie zamiatania mechanicznego z jednoczesnym spryskiwaniem wodą powierzchni zamiatanej.
- 4) w zakresie kierunku działania WpEEK „edukacja ekologiczna” – przekazano do sześciu szkół ponadpodstawowych podlegających pod Powiat Śremski poradniki antysmogowe i broszury dot. wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie wraz z plakatami. Na stronie internetowej Starostwa zostały zamieszczone materiały informacyjne dot. „Kampanii antysmogowej”, „Droga do czystego środowiska”, „Plastik nie do pieca, piec nie dla plastików”. Uczniowie z dwóch szkół ponadpodstawowych wzięli udział w spotkaniach informacyjnych dot. wykorzystania energii wodorowej w życiu i gospodarce.

ROK 2024:

- 1) w zakresie kierunku działania WpZOA „ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej” – w skład majątku Powiatu Śremskiego wchodzi obiekty należące do 16 jego jednostek organizacyjnych. W 15 z nich w analizowanym okresie nie prowadzono prac związanych z wymianą ogrzewania. Tylko w 1 obiekcie tj. Budynku Przychodni Zdrowia w miejscowości Mchy (gm. Książ Wlkp.) dokonano wymiany pieca spalającego miał węglowy na ekogroszek klasy 5. Zadanie zrealizowano ze środków finansowych Powiatu Śremskiego.
- 2) w zakresie kierunku działania WpTMB „termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej” – w skład majątku Powiatu wchodzi obiekty należące do 16 jednostek organizacyjnych. W 14 z nich w analizowanym okresie nie prowadzono prac termomodernizacyjnych. W Domu Pomocy Społecznej w Śremie wykonano prace termomodernizacyjne polegające na ociepleniu ścian zewnętrznych. Przedsięwzięcie zrealizowano ze środków Powiatu Śremskiego i środków WFOŚiGW. W budynku Starostwa Powiatowego w Śremie dokonano wymiany drzwi zewnętrznych głównych. Przedsięwzięcie zrealizowano ze środków Powiatu Śremskiego oraz Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

- 3) w zakresie kierunku działania WpMMU „obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich” – Powiatowy Zarząd Dróg w Śremie podpisał umowę z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej (PGK) w Śremie w zakresie utrzymania dróg powiatowych. PGK w ramach tych umów utrzymuje drogi w mieście Śrem, Dolsk, Książ Wlkp.. m.in. w zakresie w zakresie zamykania mechanicznego z jednoczesnym spryskiwaniem wodą powierzchni zamykanej,
- 4) w zakresie kierunku działania WpEEK „edukacja ekologiczna” – na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Śremie zamieszczono informacje na temat „Kampanii antysmogowej”. W budynku urzędu wyłożono broszury informacyjne dotyczące wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie. Starostwo wykonało akcesoria wielokrotnego użytku z nadrukiem „Powiat Śremski przyjazny środowisku. Dbajmy o czyste powietrze”. Młodzież z ZSP i ZSS w Śremie angażowała się w akcje Sprzątania Świata, ZSE w Śremie zakupił gazetkę wirtualną EDUCO.

W latach 2023-2024 na terenie powiatu śremskiego, jak i całego województwa wielkopolskiego obowiązywała uchwała antysmogowa przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała zakłada zakaz stosowania najgorszej jakości paliw stałych np. bardzo drobnego miazgu lub węgla brunatnego czy flotokonzentratu. Ponadto, wprowadza ograniczenia dla kotłów oraz tzw. miejscowych ogrzewaczy np. kominków i pieców.

W dniu 29 listopada 2021 roku Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XXXVI/700/21 z dnia 29 listopada 2021r. przyjął zmianę uchwały w sprawie wprowadzenia ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Obowiązująca Uchwała Antysmogowa dla województwa wielkopolskiego obejmująca zapisami teren powiatu śremskiego wprowadza następujące ograniczenia i zakazy, które dotyczą:

- 1) instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133, 1093 i 1642), takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli:
 - a) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
 - b) wydzielają ciepło poprzez:
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła lub,
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub,
 - bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza;

Tym samym w instalacjach, o których mowa powyżej zakazuje się stosowania:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
 - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
 - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
 - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %;
 - d) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

W związku z ustaleniami określonymi w Uchwale Antysmogowej:

- Od 1 maja 2018 nie można w nowych budynkach montować ogrzewania niezgodnego z uchwałą.
- Do 1 stycznia 2024 mieszkańcy województwa wielkopolskiego musieli pozbyć się kotłów niespełniających wymogów emisyjnych i sprawności żadnej z klas normy PN-EN 303-5:2012.
- Do 1 stycznia 2026 będą mogły być użytkowane piece i kominki niespełniające docelowych wymogów uchwały, po tym terminie albo należy je wymienić, albo doposażyć w instalację filtrującą spaliny do poziomu wymaganego przez Ekoprojekt, chyba że urządzenie osiąga sprawność min. 80%.

Od 1 stycznia 2028 nie będzie już można użytkować kotłów i pieców spełniających wymogi emisyjne klas 3. i 4. w/w normy.

Starosta Śremski oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego na bieżąco zgodnie z wymaganiami ustawowymi wydają decyzje w zakresie udzielenia pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. W latach 2023-2024 Starosta Śremski w ramach realizacji zadań bieżących wydał następujące decyzje lub ich zmiany na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 4. Wykaz wydanych decyzji administracyjnych przez Starostę Śremskiego w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza w latach 2023-2024

Nazwa zakładu	Nr decyzji	Data wydania	Termin obowiązywania
CAPCHEM POLAND Sp. z o.o. ul. Wiosenna 12 63-100 Śrem	OS.6224.1.2023 pozwolenie	21 kwietnia 2023r.	20 kwietnia 2033r.
Fabryka Stropów Sp. z o.o. ul. św. Wincentego 11 61-003 Poznań	OS.6224.2.2020 zmiana decyzji nr OS.6224.1.2020 z dnia 31 lipca 2020r.	6 lutego 2023r.	30 lipca 2030r.
Metalpress Sp. z o.o. ul. Krupczyn 3 63-140 Dolsk	OS.6224.2.2023 pozwolenie	23 czerwca 2023r.	22 czerwca 2033r.
Oflor Sp. z o.o. Psarskie, ul. Leśna 6A 63-100 Śrem	OS.6224.3.2023 zmiana decyzji nr OS.6224.3.2019 z dnia 12 sierpnia 2019r.	5 lipca 2023r.	11 sierpnia 2029r.
Kolita Sp. z o.o. ul. Sikorskiego 29 63-100 Śrem	OS.6224.4.2023 pozwolenie	13 października 2023r.	12 października 2033r.
DUTCH TRADE Sp. z o.o. Psarskie, ul. Leśna 6 63-100 Śrem	OS.6224.5.2023 zmiana decyzji nr OS.6224.3.2020 z dnia 27 października 2020r.	20 grudnia 2023r.	26 października 2030r.
Fabryka Stropów Sp. z o.o. ul. Czerwonacka 1 61-016 Poznań (zakład w miejscowości Konarzyce, ul. Lipowa 6, 63- 130 Książ Wlkp.)	OS.6224.6.2023 zmiana decyzji nr OS.6224.1.2929 z dnia 31 lipca 2020r. pozwolenie	4 stycznia 2024r.	30 lipca 2030r.
Konbet Poznań Sp. z o.o. Sp. k. ul. Czerwonacka 1 61-016 Poznań	OS.6224.7.2023 zmiana decyzji nr OS.6224.2.2020 z dnia 7 sierpnia 2020r.	3 stycznia 2024r.	6 sierpnia 2030r.

(zakład w miejscowości Konarzyce, ul. Lipowa 6, 63-130 Książ Wlkp.)			
DUTCH TRADE Sp. z o.o. Psarskie, ul. Leśna 6 63-100 Śrem	OS.6224.1.2024 zmiana decyzji nr OS.6224.3.2020 z dnia 27 października 2020r.	25 kwietnia 2024r.	26 października 2030r.
TFP GRAFIKA Sp. z o.o. ul. 750-lecia 11 63-100 Śrem	OS.6224.2.2024 zmiana decyzji nr OS.6224.7.2019 z dnia 30 grudnia 2019r.	18 lipca 2024r.	29 grudnia 2019r.
P.P.H.U.T. „Mietek” Malowanie Proszkowe, Urszula Kopankiewicz Kiełczyn 13 63-130 Książ Wlkp.	OS.6224.4.2024 pozwolenie	16 października 2024r.	15 października 2034r.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Śremie, grudzień 2025

W latach 2023-2024 Marszałek Województwa Wielkopolskiego w ramach realizacji zadań bieżących wydał następujące decyzje lub ich zmiany na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 5. Wykaz wydanych decyzji administracyjnych przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza w latach 2023-2024

Nazwa zakładu	Nr decyzji	Data wydania	Termin obowiązywania
BEJOT Sp. z o.o. / teren zakładu BEJOT sp. z o.o. w Manieczkach przy ul. Wybickiego 2A, 63-112 Brodnica	DSK-III.7221.25.2023	22 grudnia 2023 r.	22 grudnia 2033r.
PGO S.A. / instalacja zlokalizowana na terenie Odlewni Żeliwa Oddział w Śremie	DSK-III.7221.8.2024	31 października 2024 r.	31 października 2034 r.
Rehau Sp. z o.o. / instalacja zlokalizowana na terenie Zakładu Produkcyjnego Nochowo, położonego w m. Nochowo, ul. Jesienna 10, 63- 100 Śrem	DSK-III.7221.7.2023	13 września 2023 r.	13 września 2033 r.

Źródło: Marszałek Województwa Wielkopolskiego, grudzień 2025

Starosta Śremski w latach 2023-2024 na terenie powiatu przeprowadził łącznie 17 kontroli (w roku 2023 – 8 kontroli; w roku 2024r. - 9 kontroli) w zakresie zgodności z wymaganiami, prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów oraz prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji na poszczególnych stacjach kontroli pojazdów. Kontrole zrealizowano w ramach sprawowanego przez Starostę Śremskiego nadzoru nad stacjami kontroli pojazdów na podst. art. 83b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym*. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie badań technicznych pojazdów w kontekście naruszenia przez pojazdy wymagań ochrony środowiska.

Organ ochrony środowiska (w tym Starosta Śremski) może ustalić, w drodze decyzji, wymagania w zakresie ochrony środowiska dotyczące eksploatacji instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, o ile jest to uzasadnione koniecznością ochrony środowiska.

W roku 2023 Starosta Śremski nie wydał żadnej decyzji na podstawie art. 154 ustawy POŚ. W roku 2024 Starosta Śremski wydał 1 decyzję na podstawie art. 154 POŚ dla TFP Grafika Sp. z o.o. ul. 750-lecia 11, 63-100 Śrem (obecnie po zmianie prowadzącego instalację - TFP Sp. z o.o., Dziecmierowo, ul. Katowicka 26, 62-035 Kórnik) - nr decyzji OS.6224.3.2024 z dnia 30 lipca 2024r., instalacja obejmująca średnie źródło spalania paliw (MCP) o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW (kocioł LOOS UL-S 200 o nominalnej mocy cieplnej 1,359 MW, zasilany gazem ziemnym zaazotowanym lub olejem opałowym lekkim) eksploatowana na terenie zakładu zlokalizowanego przy ul. 750-lecia 11 w Śremie. Decyzja określa miejsca wprowadzania pyłów i gazów do powietrza oraz ich charakterystykę, wielkość dopuszczalnej emisji w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji, nie większą niż wynikająca z prawidłowej eksploatacji instalacji, usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza.

Starosta Śremski w latach 2023-2024 prowadził w ramach zadań bieżących kontrole sprawozdań w zakresie emisji zanieczyszczeń prowadzanych do powietrza dla następujących zakładów:

- 1) Ciepłownia Śrem Sp. z o.o. - 4 sprawozdania (rok 2023)
- 2) Kolita Sp. z o.o. - 1 sprawozdanie (rok 2023)
- 3) Ciepłownia Śrem Sp. z o.o. - 4 sprawozdania (rok 2024)
- 4) Leopold Meble Polska Sp. z o.o. Sp. k. - 1 sprawozdanie (rok 2024)
- 5) Capchem Poland Sp. o.o. - 1 sprawozdanie (rok 2024)

Nie stwierdzono, na podstawie sprawozdań z pomiarów emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza dla ww. zakładów, przekroczeń dopuszczalnych norm w zakresie powietrza.

W 2024r., w ramach dwóch postępowań w zakresie wydania pozwolenia na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza, dokonano oględzin źródeł emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza.

Do istotnych zadań realizowanych w latach 2023-2024 w zakresie odnawialnych źródeł energii należała realizacja projektu pn. „Rozbudowa Zespołu Szkół Specjalnych oraz Zespołu Szkół Technicznych w Śremie wraz z doposażeniem”. W ramach realizacji zadania nastąpiła rozbudowa budynku szkolnego Zespołu Szkół Specjalnych w Śremie o powierzchnię 288 m² oraz Zespołu Szkół Technicznych w Śremie o powierzchnię 560 m². W ramach inwestycji zakupiono instalację fotowoltaiczną dla każdej ze szkół.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” w latach 2023-2024.

Tabela 6. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Wymiana dwóch kotłów na paliwo stałe w Domu Pomocy Społecznej w Śremie	2023	132 901,50 (Powiat Śremski)
2.	Wymiana drzwi wejściowych w Przychodni Zdrowia przy ul. Mickiewicza 5 w Śremie	2023	16 697,79 (Powiat Śremski)
3.	Wymiana lamp na energooszczędne w obiektach należących do Powiatu śremskiego (Starostwo Powiatowe w Śremie, Zespół Szkół Ekonomicznych w Śremie, Liceum Ogólnokształcące w Śremie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie)	2023	10 285,10 (Powiat Śremski)
4.	Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej dla Komendy Powiatowej PSP w Śremie	2023	158 321,65 (Powiat Śremski)
5.	Wymiana pieca spalającego miał węglowy na ekogroszek klasy 5 w Budynku Przychodni Zdrowia w miejscowości Mchy (gm. Książ Wlkp.)	2024	25 000,00 (Powiat Śremski)
6.	Ocieplenie ścian zewnętrznych w Domu Pomocy Społecznej w Śremie	2024	141 426,71 (Powiat Śremski)

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
7.	Wymiana drzwi zewnętrznych głównych w budynku Starostwa Powiatowego w Śremie	2024	71 960,54 (Powiat Śremski)
8.	Wymiana lamp na energooszczędne w obiektach należących do Powiatu Śremskiego (Starostwo Powiatowe w Śremie, Zespół Szkół Ekonomicznych w Śremie, Liceum Ogólnokształcące w Śremie, Zespół Szkół Politechnicznych w Śremie, Dom Pomocy Społecznej w Psarskiem)	2024	163 866,39 (Powiat Śremski)
9.	Modernizacja istniejącego źródła światła na energooszczędne w Domu Pomocy Społecznej w Psarskiem	2024	39 648,44 (Powiat Śremski)
10.	Zakup instalacji fotowoltaicznych dla Zespołu Szkół Specjalnych oraz Zespołu Szkół Technicznych w Śremie wraz z doposażeniem (zakończenie realizacji - sierpień 2025)	2024	648649,25 zł (ZST - 363142,83 zł ZSS - 285506,42) (Powiat Śremski)

2.2 Zagrożenie hałasem

Sieć drogową na terenie powiatu śremskiego tworzą:

- drogi wojewódzkie o długości całkowitej 85,867 km, w tym:
 - nr 310 Głuchowo - Czempin - Śrem (15,176 km),
 - nr 432 Leszno - Śrem - Grzymysławice (21,214 km),
 - nr 434 Kleszczewo - Śrem - Sarnowa (25,982 km),
 - nr 436 Pysząca - Książ Wielkopolski - Nowe Miasto nad Wartą (18,022 km),
 - nr 437 Dolsk - Koszkowo (5,473 km),
- drogi powiatowe o długości całkowitej 269,930 km (PZD w Śremie, stan na 2025r.),
 - P2463P (Mosina) - granica powiatu śremskiego - Żabno - Brodnica - Grabianowo - droga wojewódzka 310 (8,778 km);
 - P2464P (Świątniki) - granica powiatu śremskiego - Orkowo - Nieślabin - Zbrudzewo - droga wojewódzka 434 (5,906 km);
 - P2465P (Mosina) - granica powiatu śremskiego - Iłówiec - granica powiatu śremskiego (1,018 km);
 - P2466P (Mosina) - granica powiatu śremskiego - Żabno (2,003 km);
 - P2467P (Pecna) - granica powiatu śremskiego - Grzybno - Żabno (5,943 km);
 - P2480P (Czmoń) - granica powiatu śremskiego - Kaleje - Luciny - droga wojewódzka - 432 - Dąbrowa (7,562 km);
 - P3745P (Kruczyn) - granica powiatu śremskiego - Chwałkowo Kościelne (2,383 km);
 - P3897P (Kościan) - granica powiatu śremskiego - Błociszewo - Gaj - Śrem (ul. Chełmońskiego) - droga wojewódzka 310 (9,161 km);
 - P3922P (Bieżyń) - granica powiatu śremskiego - Dolsk (ul. Podrzekta, ul. Gostyńskie Przedmieście) - droga wojewódzka 434 (3,091 km);
 - P4061P Żabno - Esterpole - Ludwikowo (6,291 km);
 - P4062P Iłówiec - Ogieniewo - Brodnica - Ludwikowo - Psarskie - droga wojewódzka 310 (17,679 km);
 - P4063P Grzybno - Szoldry - droga wojewódzka 310 (5,252 km);
 - P4064P Przylepki - Manieczki - droga wojewódzka 310 (3,874 km);
 - P4065P Brodnica - Piotrowo - Chaławy - droga wojewódzka 310 (3,084 km);
 - P4066P Krzyżanowo - Gaj (2,971 km);
 - P4067P droga wojewódzka 310 - Kopyta - granica powiatu śremskiego (2,229 km);
 - P4068P droga wojewódzka 432 - Dalewo - Mórka - Mełpin (5862 km);
 - P4069P droga wojewódzka 310 - Pucółowo - Błociszewo - droga wojewódzka 432 - Wyrzeka - Kadzewo (12186 km);

- P4070P Kadzewo - Bodzyniewo - Międzychód - Pinka - droga wojewódzka 434 - Wieszczyzyn - Dobczyn - Jarosławki - Konarskie - droga wojewódzka 436 (16,655 km);
- P4071P Kadzewo - Mórka (3,575 km);
- P4072P droga wojewódzka 432 - Mechlin - Dąbrowa - granica powiatu śremskiego (7,051 km);
- P4073P droga wojewódzka 432 - Nochówko - Kadzewo - Mełpin - Lubiątkówko - Dolsk (ul. Kościańska, ul. Kościelna, Pl. Wyzwolenia, ul. Pocztowa) - droga wojewódzka 434 (13,893 km);
- P4073SP ul. Pocztowa Dolsk (0,620 km);
- P4074P droga wojewódzka 436 - Łęg - Bystrzek - Olsza - droga wojewódzka 436 (7,128 km);
- P4075P Nochówko - Pełczyn - Gawrony - Międzychód (5,379 km);
- P4076P Sroczewo - Zaborowo - Gogolewo - Świączyń - granica powiatu śremskiego (14,329 km);
- P4077P Sroczewo - Łęzek - Chrzastowo - droga wojewódzka 436 - Dobczyn (7,593 km);
- P4078P droga wojewódzka 434- Masłowo - Rusocin - Dobczyn (7,637 km);
- P4079P Zaborowo - Kiełczynek - Książ Wlkp. (ul. Wiosny Ludów, ul. Kościuszki, ul. Wichury) - droga wojewódzka 436 (5,184 km);
- P4080P droga wojewódzka 434 - Dolsk (ul. Widokowa) - Trąbinek - Błażejewo - Włóściejewice - Włóściejewki - Brzóstownia - droga wojewódzka 436 (15,685 km);
- P4081P Zakrzewo - Książ Wlkp. (ul. Zakrzewska, ul. Dąbrowskiego, Pl. Kosynierów) - droga wojewódzka 436 (3,806 km);
- P4082P droga wojewódzka 434 - Ostrowieczno - Lipówka - Podlesie - Ługi - Mchy (13,825 km);
- P4084P Mchy - Charłub - granica powiatu śremskiego (3,055 km);
- P4085P Nowieczek - Ostrowieczno - Pokrzywnica - droga wojewódzka 437 - Księginki - droga wojewódzka 434 (8,280 km);
- P4086P Mchy - Kołacin - Chwałkowo Kościelne - granica powiatu śremskiego (6,969 km);
- P4087P Brzóstownia - Mchy - granica powiatu śremskiego (6,955 km);
- P4089P Włóściejewice - Ługi (1,964 km);
- P4091P Lipówka - Brzeźnica - granica powiatu śremskiego (3,586 km);
- P4093P droga wojewódzka 437 - Mszczyszyn - granica powiatu śremskiego (3,112 km);
- P4095P Zakrzewice - Książ Wlkp. (ul. Gogolewska) (2,685 km);
- P4151P ul. Chłapowskiego Śrem (0,971 km);
- P4152P ul. 1-go Maja Śrem (0,391 km);
- P4153P ul. Zamenhofska Śrem (0,792 km);
- P4154P ul. Komorowskiego Śrem (0,316 km);
- P4154SP ul. Komorowskiego Śrem (0,138 km);
- P4155P ul. Okulickiego Śrem (0,400 km);
- P4156P ul. Roweckiego Śrem (0,498 km);
- P4156SP ul. Roweckiego Śrem (0,145 km);
- P4156TP ul. Roweckiego Śrem (0,120 km);
- P4156UP ul. Roweckiego Śrem (0,125 km);
- P4158P ul. Mickiewicza Śrem (0,998 km);
- P4158SP ul. Mickiewicza Śrem (0,038 km);
- P4158TP ul. Mickiewicza Śrem (0,067 km);
- P4158UP ul. Mickiewicza Śrem (0,139 km);
- P4158VP ul. Mickiewicza Śrem (0,062 km);
- P4159P ul. Poznańska Śrem (0,491 km);
- drogi gminne o długości całkowitej 405,3 km (GUS BDL, stan na 2022 r.),
- drogi wewnętrzne.

Przez teren powiatu śremskiego przebiega nieczynna dla ruchu pasażerskiego niezelektryfikowana linia kolejowa nr 369 relacji Mieszków - Śrem - Czempień. W latach 2023-2024 jak i obecnie linia nie jest eksploatowana.

Zgodnie z art. 117 *Ustawy Prawo ochrony środowiska [1]* oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu śremskiego w latach 2023-2024 GIOŚ nie wyznaczył punktów monitoringu hałasu komunikacyjnego.

Na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska sporządza się Strategiczne mapy hałasu (dawniej mapy akustyczne) zgodnie z art. 118 *ustawy Prawo ochrony środowiska [1]*. Strategiczne mapy hałasu są sporządzane przez zarządzających głównymi drogami, głównymi liniami kolejowymi lub głównymi lotniskami oraz przez prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, w oparciu o dane dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego oraz są niezwłocznie zamieszczane na ich stronach internetowych. Mapy sporządza się co 5 lat, w terminie do 30 czerwca.

W latach 2023-2024 obowiązywały strategiczne mapy hałasu opracowane dla dróg i linii kolejowych w latach 2021-2022.

Dla dróg powiatowych przebiegających przez teren powiatu śremskiego nie opracowano do tej pory map akustycznych, ani strategicznych map hałasu z uwagi na to, że w odniesieniu do obowiązujących przepisów nie było takiego wymogu.

Dla dróg wojewódzkich na terenie powiatu śremskiego opracowaniem map akustycznych w ramach ostatniej IV edycji mapowania (lata 2021-2022) objęto następujące odcinki: DW 434, DW 432 i DW 310. Poniżej w tabelach przedstawiono wyniki analiz akustycznych dla w/w odcinków dróg w obrębie powiatu śremskiego.

Tabela 7. Tereny zagrożone ponadnormatywnym hałasem na terenie powiatu śremskiego na podstawie strategicznych map hałasu 2022 dla dróg wojewódzkich DW 434, DW 432 i DW 310

Lp	Rodzaj zagrożenia	Przedziały przekroczeń [dB]			
		1-5	5,1-10	10,1-15	powyżej 15
1.	Powierzchnia obszarów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem LDWN [km ²]	0,0491	0,0109	0,0001	-
2.	Powierzchnia obszarów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem LN [km ²]	0,0583	0,0127	-	-
3.	Liczba lokali mieszkalnych narażonych na ponadnormatywny hałas dla wskaźnika LDWN [szt.]	0	0	0	0
4.	Liczba obiektów związanych z pobytem dzieci i młodzieży narażonych na ponadnormatywny hałas dla wskaźnika LDWN [szt.]	0	0	0	0

Źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich województwa wielkopolskiego, czerwiec 2022

Tabela 8. Zagrożenie hałasem komunikacyjnym od dróg wojewódzkich DW 434, W 4332 i DW 310 na terenie powiatu śremskiego

Lp	Rodzaj zagrożenia	Przedział [dB]				
		55-59,9	60-64,9	65-69,9	70-74,9	75-79,9
1.	Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas dla wskaźnika LDWN [szt.]	200	200	100	0	0
2.	Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas dla wskaźnika LN [szt.]	200	100	0	0	0
3.	Liczba osób zamieszkujących lokale mieszkalne narażone na hałas dla wskaźnika LDWN [szt.]	600	500	200	0	0
4.	Liczba osób zamieszkujących lokale mieszkalne narażone na hałas dla wskaźnika LN [szt.]	500	300	100	0	0
5.	Powierzchnia obszarów zagrożonych hałasem dla wskaźnika LDWN [km ²]	3,0985	1,6935	0,9532	0,5557	0,1786
6.	Powierzchnia obszarów zagrożonych hałasem dla wskaźnika LN [km ²]	2,2670	1,2283	0,6787	0,4020	0,0074

Źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich województwa wielkopolskiego, czerwiec 2022

W latach 2023-2024 zarejestrowano łącznie 8 spraw dot. dopuszczalnego poziomu hałasu. Żadna z tych spraw nie została zakończona decyzją o dopuszczalnym poziomie hałasu – w 1 przypadku podmiot, którego dotyczyła skarga na emitowanie nadmiernego hałasu, przedłożył badania wykonane przez akredytowane laboratorium na jego zlecenie, które nie wykazało przekroczeń norm w zakresie hałasu. W 5 przypadkach prowadzący instalacje dokonali zmian w funkcjonowaniu zakładu na rzecz ograniczenia hałasu. W pozostałych 2 przypadkach wykonane zostały na zlecenie Starosty Śremskiego przez akredytowane laboratoria badania hałasu dla dwóch zakładów zlokalizowanych w Śremie i Dolsku. Pomiary hałasu dla zakładu w Śremie zrealizowane w dwóch punktach wykazały brak przekroczeń poziomu dźwięku wskaźników dla LAeqD oraz LAeqN określonych w stosunku do najbliższej zabudowy mieszkaniowej (teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). Pomiary hałasu dla stacji transformatorowej w Dolsku zrealizowane w dwóch punktach wykazały brak przekroczeń poziomu dźwięku wskaźników dla LAeqD oraz LAeqN określonych w stosunku do najbliższej zabudowy terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem” w latach 2023-2024.

Tabela 9. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie zagrożenia hałasem w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Przebudowa nawierzchni dróg powiatowych nr 4070P, 4075P, 4093P	2023	10 578 414,37 (Powiat Śremski)
2.	Przebudowa ciągu pieszego DP nr 4087P w m. Brzóstownia	2023	158 009,95 (Powiat Śremski)
3.	Przebudowa ciągu pieszego DP nr 4068P w m. Dalewo	2023	157 797,50 (Powiat Śremski)
4.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4072P w m. Dąbrowa	2023	200 102,97 (Powiat Śremski)
5.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4061P w m. Esterpole	2023	158 650,75 (Powiat Śremski)
6.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4076P na odcinku Zakrzewice – Gogolewo	2023	480 000,00 (Powiat Śremski)
7.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4076P na odcinku Gogolewo - Świączyń	2023	158 248,73 (Powiat Śremski)
8.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4066P w m. Jaszkowo	2023	158 633,41 (Powiat Śremski)
9.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4091P na odcinku Lipówka – Brzeźnica	2023	157 725,98 (Powiat Śremski)
10.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4082P na odcinku Lipówka – Podlesie	2023	158 420,93 (Powiat Śremski)
11.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4073P w m. Mełpin	2023	158 620,52 (Powiat Śremski)
12.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4085P na odcinku Pokrzywnica – Księginki	2023	158 738,27 (Powiat Śremski)
13.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4063P na odcinku Wyrzeka -Błociszewo	2023	158 325,60 (Powiat Śremski)
14.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4080P w m. Włóściejewki	2023	158 521,74 (Powiat Śremski)
15.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4095P	2023	158 730,96 (Powiat Śremski)
16.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4053P ul. Zementhofa w Śremie	2023	2 841 000,00 (Powiat Śremski)
17.	Pomoc finansowa dla gminy Śrem na budowę drogi na ul. Ks. Jerzego Popiełuszki przy Zespole Szkół Politechnicznych w Śremie	2023	240 000,00 (Powiat Śremski)
18.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4089P w m. Włóściejewice	2023	158 894,35 (Powiat Śremski)
19.	Remont pobocza w zakresie pasów drogowych: droga powiatowa 4072P odc. Mechlin - Dąbrowa od km 2+630 do km 3+180 droga powiatowa	2023	158 120,19 (Powiat Śremski)

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
	4075P w m. Pełczyn od km 1+300 do km 1+640		
20.	Remont pobocza w zakresie pasa drogowego drogi powiatowej nr 4071P na odc. Kadzewo - Mórka od km 0+050 do km 2+960	2023	151 911,15 (Powiat Śremski)
21.	Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2463P w m. Brodnica od km 12+817 do km 12+832 str. L od km 13+390 do km 13+610 str. L	2023	135 560,71 (Powiat Śremski)
22.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4081P w m. Zakrzewice	2023	152 087,04 (Powiat Śremski)
23.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4077P na odc. Chrzastowo-Dobczyn	2023	156 775,55 (Powiat Śremski)
24.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4079P w m. Książ Wlkp.	2023	151 877,33 (Powiat Śremski)
25.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 2467P na odc. Grzybno - Żabno od km 2+975 do km 3+035	2023	156 775,55 (Powiat Śremski)
26.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4063P na odc. Grzybno - Szoldry	2023	157 995,96 (Powiat Śremski)
27.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4064P na odc. Przylepki - Manieczki	2023	149 166,43 (Powiat Śremski)
28.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4065P na odc. Brodnica - Chaławy	2023	158 316,62 (Powiat Śremski)
29.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 3897P na odc. Błociszewo - gr. powiatu	2023	152 421,60 (Powiat Śremski)
30.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4086P w m. Chwałkowo Kościelne	2023	156 027,66 (Powiat Śremski)
31.	Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 4069P w m. Krzyżanowo	2023	152 888,69 (Powiat Śremski)
32.	Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2464P w m. Niestabin	2023	158 726,95 (Powiat Śremski)
33.	Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 4158P w m. Śrem ul. Mickiewicza	2023	148 238,73 (Powiat Śremski)
34.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4159P w m. Śrem ul. Poznańska	2023	97 141,46 (Powiat Śremski)
35.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 3922P w m. Dolsk	2023	438 366,05 (Powiat Śremski)
36.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4089P	2023	895 000,00 (Powiat Śremski)
37.	Droga nr 436 m. Chrzastowo - budowa chodnika na dł. 1,210 km	2023	1 630 000,00 (WZDW Poznań)
38.	Droga nr 436 m. Chrzastowo - remont nawierzchni na dł. 1,210 km	2023	2 440 000,00 (WZDW Poznań)
39.	Droga nr 436 m. Śrem - Chrzastowo - remont nawierzchni na dł. 1,100 km	2023	1 680 000,00 (WZDW Poznań)
40.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 2463P w m. Brodnica	2024	1 460 000,00 (Powiat Śremski)
41.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4087P na odcinku Brzóstownia - Mchy	2024	158 122,53 (Powiat Śremski)
42.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4080P w m. Brzóstownia	2024	158 212,69 (Powiat Śremski)
43.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 3745P w m. Chwałkowo Kościelne	2024	158 376,28 (Powiat Śremski)
44.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4072P na odcinku Dąbrowa - granica powiatu	2024	157 738,28 (Powiat Śremski)
45.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4061P w m. Esterpole	2024	158 269,17 (Powiat Śremski)
46.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 2467P na odcinku Grzybno - Żabno	2024	1 387 999,99 (Powiat Śremski)
47.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4062P w m. Jaszkowo	2024	158 240,95 (Powiat Śremski)
48.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4095P w m. Książ Wlkp. ul. Gogolewska	2024	157 805,11 (Powiat Śremski)

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
49.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4091P na odcinku Lipówka - Brzeźnica	2024	158 313,30 (Powiat Śremski)
50.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4082P na odcinku Lipówka - Ługi	2024	158 074,99 (Powiat Śremski)
51.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4073P w m. Lubiatówko	2024	158 745,33 (Powiat Śremski)
52.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 2464P w m. Orkowo	2024	158 964,94 (Powiat Śremski)
53.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4069P na odcinku Wyrzeka - Błociszewo	2024	158 874,49 (Powiat Śremski)
54.	Przebudowa ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4079P w m. Zaborowo	2024	155 497,34 (Powiat Śremski)
55.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4076P na odcinku Zaborowo - Gogolewo	2024	158 591,59 (Powiat Śremski)
56.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 2463P na odcinku Żabno - Brodnica	2024	3 983 464,39 (Powiat Śremski)
57.	Przebudowa ciągu pieszego i miejsc parkingowych przy budynku na ul. Chełmońskiego 1/2 w Śremie	2024	154 266,76 (Powiat Śremski)
58.	Usługa wykonania pomiarów hałasu środowiskowego (stacja transformatorowa, Dolsk)	2024	2 767,50 (Powiat Śremski)
59.	Usługa wykonania pomiarów hałasu środowiskowego (hala produkcyjna w Śremie, ul. Podwale 1)	2024	2 767,50 (Powiat Śremski)
60.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4078P na odc. Masłowo - Rusocin	2024	155 992,54 (Powiat Śremski)
61.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4085P na odc. Pokrzywnica - Księginki	2024	157 651,54 (Powiat Śremski)
62.	Remont pobocza drogi powiatowej nr 2467P	2024	145 090,80 (Powiat Śremski)
63.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4158P ul. Mickiewicza w Śremie	2024	139 489,04 (Powiat Śremski)
64.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4072P na odc. Mechlin - Dąbrowa	2024	156 061,81 (Powiat Śremski)
65.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4079P w m. Książ Wlkp.	2024	154 680,79 (Powiat Śremski)
66.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4077P na odc. Chrzastowo - Dobczyn	2024	158 784,39 (Powiat Śremski)
67.	Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 4069P w m. Błociszewo	2024	157 555,77 (Powiat Śremski)
68.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4086P w m. Chwałkowo Kościelne	2024	152 907,40 (Powiat Śremski)
69.	Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2480P w m. Luciny	2024	157 792,84 (Powiat Śremski)
70.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4063P w m. Grzybno	2024	154 757,81 (Powiat Śremski)
71.	Remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4065P na odc. Brodnica - Chaławy	2024	154 954,61 (Powiat Śremski)
72.	Remont pobocza drogi powiatowej nr 4064P na odc. Przylepki - Manieczki	2024	157 372,97 (Powiat Śremski)
73.	Remont pobocza drogi powiatowej nr 4075P na odc. Nochówko-Pełczyn	2024	158 941,83 (Powiat Śremski)
74.	Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 4078P w m. Masłowo	2024	538 900,58 (Powiat Śremski)
75.	Droga nr 436 m. Śrem - Chrzastowo - remont nawierzchni na dł. 2,000 km	2024	3 040 000,00 (WZDW Poznań)

2.3 Pola elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania jest każde urządzenie (każda instalacja), w którym następuje przepływ prądu np. sieci energetyczne w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu itp. Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje: w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych oraz w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

Na terenie powiatu śremskiego najpoważniejszym źródłem promieniowania elektromagnetycznego są elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, zespoły sieci i urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym (np. kuchenki mikrofalowe) urządzenia radiolokacyjne i radionawigacyjne. Przez obszar powiatu śremskiego przebiegają linie energetyczne:

- napowietrzna wysokiego napięcia 400 kV, relacji Ostrów Wielkopolski - Poznań Plewiska;
- napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV, relacji Środa Wielkopolska - Śrem i Leszno - Śrem;
- napowietrzne i kablowe średniego i niskiego napięcia.

Z informacji udostępnianych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej wynika, że na terenie powiatu śremskiego w latach 2023-2024 zlokalizowanych było 35 stacji bazowych telefonii komórkowej:

- 6 na terenie gminy Brodnica,
- 5 na terenie gminy Dolsk,
- 5 na terenie gminy Książ Wielkopolski,
- 19 na terenie gminy Śrem.

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [8], wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z powyższym rozporządzeniem. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

Na terenie powiatu śremskiego GIOŚ w latach 2023-2024 wyznaczył 5 punktów pomiarowych pól elektromagnetycznych: w gminie Brodnica (1 punkt w m. Żabno), w gminie Śrem (1 punkt przy ul. Makuszyńskiego i 2 punkt przy ul. Chłapowskiego 12), w gminie Dolsk (1 punkt w m. Dolsk przy ul. Gostyńskie Przedmieście 33) oraz w gminie Książ Wielkopolski (1 punkt w m. Książ Wlkp. przy ul. Dworcowej 3). W analizowanych punktach nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego. Biorąc pod uwagę obszar całego województwa wielkopolskiego w latach 2023-2024 również nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. W roku 2023 średnie natężenie pola elektromagnetycznego w województwie wyniosło 0,87 V/m, a w roku 2024 średnie natężenie pola elektromagnetycznego ze wszystkich pomiarów w województwie wyniosło 0,98 V/m.

Punkty pomiarowe PEM, wyniki pomiarów wraz z charakterystyką i parametrami instalacji publikowane są na specjalnej stronie internetowej pod adresem: <https://si2pem.gov.pl/>.

Starosta Śremski na bieżąco zgodnie z wymogami ustawowymi prowadzi rejestr zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W latach 2023-2024 Starosta Śremski prowadził następujące sprawy w tym zakresie:

- 1) przyjęcie nowych zgłoszeń – 2 zgłoszenia (rok 2023), 2 zgłoszenia (rok 2024);
- 2) przyjęcie informacji o zmianie danych w zakresie danych lub informacji – 15 zmian (rok 2023), 22 zmian (rok 2024);
- 3) przyjęcie zgłoszenia o deinstalacji urządzenia – 1 zgłoszenie (rok 2023), 0 zgłoszeń (rok 2024).

2.4 Gospodarowanie wodami

Wody podziemne

Na terenie powiatu śremskiego występują dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i mioceński (neogen). W piętrze czwartorzędowym występują dwa poziomy wodonośne: gruntowy o znaczeniu podstawowym i wgłębny mający znaczenie uboczne. Nieizolowany od powierzchni poziom czwartorzędowy występuje wyłącznie w północnej części powiatu. Poziom mioceński występuje w całym regionie pod dobrze izolującą warstwą iłów. Na terenie powiatu nie zidentyfikowano występowania okien hydraulicznych pomiędzy poziomem czwartorzędowym i mioceńskim, co oznacza, że są one względem siebie dobrze izolowane.

Czwartorzędowy poziom wodonośny na terenie powiatu związany jest z występowaniem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin, którego lokalizacja, jak sugeruje nazwa, pokrywa się z przebiegiem Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (rysunek 18). Zasoby dyspozycyjne Zbiornika oszacowano na 456 tys. m³ na dobę. Średnia głębokość ujęć wody kształtuje się w zakresie 25-30 m. Drugim zbiornikiem wód podziemnych zlokalizowanym na terenie powiatu śremskiego w jego południowej, granicznej części jest GZWP nr 308 Zbiornik międzymorenowy rzeki Kani. Odznacza się znacznie mniejszymi zasobami dyspozycyjnymi wynoszącymi 14 tys. m³ na dobę. Średnia głębokość ujęć wody wynosi 35 m.

Obszar powiatu śremskiego położony jest w granicach 3 jednolitych części wód podziemnych (zgodnie z podziałem na lata 2021-2027, PIG). Poniżej przedstawiono zasięg występowania JCWPd względem Powiatu Śremskiego oraz charakterystykę stanu JCWPd, ocenę stanu wraz z celami środowiskowymi zgodnie ze zaktualizowanym *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (IIaPGW)*.

Tabela 10. Charakterystyka i ocena stanu JCWPd na obszarze powiatu śremskiego

L. p.	Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)**		Lokalizacja			Ocena stanu z IIaPGW*		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy oraz termin osiągnięcia	Derogacje
	Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW	ilość.	chem.			
1.	PLGW600060	60	Warty	Odra	Poznań	dobry	dobry	zagrożona ilościowo i chemicznie	utrzymanie dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego	brak
2.	PLGW600061	61	Warty	Odra	Poznań	dobry	dobry	niezagrożona		brak
3.	PLGW600070	70	Warty	Odra	Poznań	dobry	dobry	niezagrożona		brak

* Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MG Miż z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

** według nowego podziału na 172 JCWPd

Źródło: Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (IIaPGW)

W latach 2023-2024 prowadzono monitoring diagnostyczny jakości wód podziemnych w obrębie JCWPd 60 i 70, natomiast ostatni monitoring dla JCWPd 61 był w roku 2022. W tabeli poniżej przedstawiono wyniki monitoringu diagnostycznego dla poszczególnych JCWPd obejmujących swym zasięgiem teren powiatu śremskiego.

Tabela 11. Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu diagnostycznego na terenie poszczególnych JCWPd w punktach zlokalizowanych w granicach administracyjnych powiatu śremskiego

L. p.	Nr JCWPd	Gmina	Miejscowość	Stratygrafia	Typ ośrodka	Użytkowanie terenu	Klasa jakości końcowa
1.	60	Śrem	Orkowo	Czwartorzęd	porowy	Grunty orne	IV
2.	61	Śrem	Śrem	Czwartorzęd	porowy	Roślinność drzewiasta i krzewiasta	IV
3.	61	Śrem	Dąbrowa	Czwartorzęd	porowy	Grunty orne	II
4.	61	Książ Wielkopolski	Książ Wielkopolski	Czwartorzęd	porowy	Grunty orne	III
5.	70	Książ Wielkopolski	Mchy	Czwartorzęd	porowy	Zabudowa wiejska	III

Źródło: Monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny za rok 2022 dla JCWPd 61 i za rok 2023 i 2024 dla JCWPd 60 i 70, GIOŚ PIG-PIB

Niekorzystny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne ma intensywna gospodarka rolna. Przeprowadzone badania wykazały, że rolnictwo dostarcza zbyt dużo nawozów naturalnych, więcej aniżeli potrzebują tego rośliny, wskutek czego znaczna ich część przedostaje się do wód, pogarszając ich jakość i wywołując eutrofizację, tym samym uniemożliwiając m.in. rekreacyjne wykorzystanie jezior i dyskwalifikując wody do ich poboru w celu zaopatrzenia ludności w wodę zdatną do spożycia. Zanieczyszczenie wód związkami azotu stanowi również zagrożenie dla ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Intensywna produkcja rolna i stosowanie nawozów w dawkach przekraczających potrzeby nawozowe roślin, powoduje przedostawanie się zawartych w nich składników (w szczególności azotu) do wód powierzchniowych i podziemnych, wpływając na ich jakość. Pomimo, że zużycie nawozów sztucznych jak i naturalnych zmniejszyło się w ostatnich latach, to jednak rolnictwo i hodowla nadal generują źródła zanieczyszczeń. Często zdarza się, że pola uprawne przylegają bezpośrednio do brzegów rzek i jezior. Brak bariery ochronnej w postaci pasów zieleni i zadrzewień sprzyja przenikaniem zanieczyszczeń rolniczych do wód.

Na terenie prawie całego powiatu śremskiego występują OSN (obszary szczególnie narażone, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód powierzchniowych należy ograniczyć). Obszary OSN zostały wyznaczone rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017r. (Dz. U. z 2017r, poz. 1638).

Wody powierzchniowe

Głównym systemem rzeczny na terenie powiatu śremskiego jest rzeka Warta wraz z dopływami, w tym Kanał Mosiński (Kanał Obry) odprowadzający do niej wody górnej Obry i Mogielnicy (przez Kanał Prut). System hydrograficzny w Polsce podzielony jest na jednostki zwane jednolitymi częściami wód powierzchniowych. W 2022r. zaczął obowiązywać nowy podział na lata 2022-2027, wedle którego poniżej zaprezentowano charakterystykę i aktualną ocenę stanu JCWPrz wraz z celami środowiskowymi zgodnie ze zaktualizowanym *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (IIaPGW, 2023)*. Obszar powiatu śremskiego położony jest w granicach 8 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWPrz) i 2 jednolitych częściach wód powierzchniowych jeziornych (JCWPj). Większość wód powierzchniowych odznacza się złym stanem.

Tabela 12. Charakterystyka i ocena stanu JCWPrz na obszarze powiatu śremskiego na podstawie IIaPGW dla dorzecza Odry (2023r.) oraz badań monitoringowych GIOŚ za lata 2023-2024

L. P.	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Status JCWP	Ocena stanu z IIaPGW*	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych*	Aktualna ocena stanu na podstawie oceny GIOŚ za lata 2023-2024			Wyznaczony cel środowiskowy po uwzględnieniu aktualnego stanu /termin osiągnięcia celu
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP				Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena ogólna	
RZECZNE									
1.	RW6000181857489	Głuszynka	naturalna	zły	zagrożona	zły	PSD	zły	osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego z uwzględnieniem odstępstw określonych dla każdej z JCWP w IIaPGW/ 2027r.
2.	RW600015185639	Kanał Mosiński do Kani	SZCW	zły	zagrożona	zły	PSD	zły	
3.	RW600016185675	Kanał Mosiński od Kani do Obrzańskiego Kanału Południowego	SZCW	zły	zagrożona	zły	PSD	zły	
4.	RW60001818567299	Racocki Rów	naturalna	zły	zagrożona	zły	b.k.	zły	
5.	RW6000091856329	Pogona	naturalna	zły	zagrożona	słaby	b.k.	zły	
6.	RW600012185551	Warta od Lutyni do Młyniska	SZCW	zły	zagrożona	zły	PSD	zły	
7.	RW60001018534	Kanał Roguski	naturalna	zły	zagrożona	umiarkowany	b.k.	zły	
8.	RW600010185529	Kanał Książ	SZCW	zły	zagrożona	słaby	dobry	zły	
9.	RW600010185589	Kanał Szymanowo-Grzybno	SZCW	zły	zagrożona	słaby	b.k.	zły	
10.	RW6000101856949	Olszynka	SZCW	zły	zagrożona	zły	PSD	zły	
11.	RW60001218573	Warta od Młyniska do Kopli	SZCW	zły	niezagrożona	zły	PSD	zły	
12.	RW600010185549	Pyszająca	naturalna	zły	niezagrożona	zły	b.k.	zły	
13.	RW600010185532	Kanał Graniczny	naturalna	zły	zagrożona	zły	słaby	zły	
JEZIORNE									
14.	LW10124	Cichowo	naturalna	zły	zagrożona	umiarkowany	PSD	zły	osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego z uwzględnieniem odstępstw określonych dla każdej z JCWP w IIaPGW/ 2027r.
15.	LW10123	Dolskie Wielkie	naturalna	zły	zagrożona	zły	PSD	zły	
16.	LW10125	Móreckie	naturalna	zły	niezagrożona	słaby	b.k.	zły	
17.	LW10129	Zbęchy	naturalna	zły	zagrożona	słaby	PSD	zły	
18.	LW10144	Raczyńskie	SZCW	zły	zagrożona	słaby	b.k.	zły	
19.	LW10121	Ostrowieczno	naturalna	b.o.	niezagrożona	b.o.	b.o.	b.o.	
20.	LW10105	Grzymisławskie	SZCW	zły	zagrożona	słaby	PSD	zły	

PPD – poniżej potencjału dobrego; **PSD** – poniżej stanu dobrego, **b.o.** – jednolita część wód nie została poddana ocenie stanu; **b.k.** – brak klasyfikacji, **b.m.** – brak możliwości wykonania oceny, **SZCW** – silnie zmieniona część wód

* Ocena stanu wód powierzchniowych wskazana w IIaPGW na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu, GIOŚ

Jak wynika z oceny monitoringu wód powierzchniowych wszystkie JCWPrz na terenie powiatu śremskiego w latach 2023-2024 odznaczały się nadal złym stanem ogólnym wód, a więc cele środowiskowe wyznaczone w IIaPGW nadal zostały podtrzymane i dla wszystkich JCWPrz definiują osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu/potencjału ekologicznego, chyba że przyjęte odstępstwa mówią inaczej.

Zgodnie z *ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne [4]* dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego (WORP) sporządza się mapy zagrożenia powodziowego (MZP), a dla wyznaczonych obszarów zagrożenia powodziowego również mapy ryzyka powodziowego (MRP). Obecnie odbyły się dwa cykle planistyczne sporządzania powyższych map tj. lata 2010-2015 (I cykl planistyczny) oraz lata 2016-2021 (II cykl planistyczny). Dodatkowo po II cyklu planistycznym dokonano ponownego przeglądu MZP i MRP z uwagi na realizację wielu inwestycji przeciwpowodziowych oraz zgłoszone uwagi użytkowników. Podanie zaktualizowanych oraz nowych MZP i MRP do publicznej wiadomości przez ich umieszczenie na stronie na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie miało miejsce w dniu 22 października 2020r. oraz 7 września 2022r.

Według opublikowanych na Hydroportalu w 2022 r. MZP i MRP, na terenie powiatu śremskiego obszary szczególnego zagrożenia powodzią zostały wyznaczone dla rzek:

- 1) Warta (gmina Brodnica, Śrem, Książ Wielkopolski);
- 2) Kanał Mosiński (Książ Wielkopolski).

Wyznaczone obszary szczególnego zagrożenia powodzią w opracowanych, zaktualizowanych i przyjętych MZP i MRP były częścią składową oraz dały podstawę do opracowania Planu zarządzania ryzykiem powodziowym. Pierwszy *Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry* został przyjęty *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.* Plan zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) jest dokumentem planistycznym, opisującym aktualny stan ochrony przeciwpowodziowej oraz zawierającym katalog działań, mających na celu redukcję ryzyka powodziowego na terenach zagrożonych. W październiku 2022r. został przyjęty nowy Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry *Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022r. [11]*, w którym to planie zostały określone obszary problemowe związane z ryzykiem powodziowym oraz działania naprawcze do podjęcia w perspektywie najbliższych lat. Na terenie powiatu śremskiego obszary problemowe wskazano:

- 1) dla rzeki Warty w gminach Śrem i Książ Wielkopolski – obszar o nazwie „Warta-Pyzdry” został wytypowany na podstawie analizy hipotetycznej awarii istniejącego obwałowania przeciwpowodziowego. Zidentyfikowane wysokie wartości potencjalnych strat powodziowych w momencie wystąpienia takiej sytuacji (tj. awarii istniejących zabezpieczeń) wynikają m.in. z koncentracji majątku w postaci infrastruktury i zabudowań na terenach chronionych obwałowaniami. W ramach działań redukujących zagrożenie problemowe na wyznaczonym obszarze wskazano:
 - a) Likwidacja wyrwy na lewym brzegu rzeki Warty w km 339+100 do 340+100 w m. Szczonów;
 - b) Modernizacja lewobrzeżnego wału p. powodziowego na Polderze Rumin, gm. Stare Miasto - Lewostronny przeciwpowodziowy wał rzeki Warty na odcinku od km 395+400 do km 396+900 na terenie wsi Rumin, gm. Stare Miasto, pow. koniński;
 - c) Modernizacja lewostronnego obwałowania rzeki Warty Modlica-Białobrzeg od km 0+000 do km 8+800 gm. Pyzdry;
 - d) Modernizacja prawostronnego obwałowania rzeki Proсны Modlica-Lisewo od km 0+000 do km 8+330 gm. Pyzdry, pow. wrzesiński, woj. wielkopolskie.

W lipcu 2021r. został przyjęty nowy Plan przeciwdziałania skutkom suszy rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. [12], w którym określono działania zmierzające do ograniczenia korzystania z wód oraz zwiększenia dostępności istniejących zasobów wraz z katalogiem działań

zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy. Na terenie powiatu śremskiego zgodnie z zapisami Planu nie wyznaczono żadnych działań inwestycyjnych wspierających przeciwdziałanie skutkom suszy. Dla Powiatu Śremskiego określono następujące kategorie zagrożenia zjawiskiem suszy:

1. zagrożenie suszą atmosferyczną – klasa IV – obszar ekstremalnie zagrożony (cały powiat)
2. zagrożenie suszą rolniczą – klasa IV – obszar ekstremalnie zagrożony (cały powiat)
3. zagrożenie suszą hydrologiczną – klasa II – obszar umiarkowanie zagrożony (środkowa i wschodnia część powiatu), klasa III – obszar silnie zagrożony (zachodnia część powiatu)
4. zagrożenie suszą hydrogeologiczną - klasa I – obszar słabo zagrożony (cały powiat).

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Gospodarowanie wodami” w latach 2023-2024.

Tabela 13. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie gospodarowania wodami w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Roboty konserwacyjne - wały przeciwpowodziowe rz. Warty pow. śremski/pow. poznański	2023	97 671,21 (PGW WP RZGW Poznań)
2.	Konserwacja Kanału Książ	2023	69 400,78 (PGW WP RZGW Poznań)
3.	Konserwacja Kanał Hermaniec	2023	61 256,82 (PGW WP RZGW Poznań)
4.	Konserwacja Kanał Konarskie - Łęzek	2023	175 604,76 (PGW WP RZGW Poznań)
5.	Awaryjna zabudowa wyrwy i remont umocnień Kanału Książ w km 0+650-1+338 obręb Kiełczynek gm.Książ pow. Śremski	2023	44 392,52 (PGW WP RZGW Poznań)
6.	Awaryjna zabudowa wyrwy i remont umocnień Kanał Kadzewski w km 2+600-2+850 obręb Bodzyniewo gm.Śrem pow. Śremski	2023	19 011,89 (PGW WP RZGW Poznań)
7.	Awaryjna naprawa okleiny przeciwpowodziowego muru żelbetowego stanowiącego oczep na zabitej ścianie szczelnej stalowej w wale przeciwpowodziowym odc. XIV w m. Śrem – NW Śrem	2023	27 049,50 (PGW WP RZGW Poznań)
8.	Konserwacja i prace melioracyjne rowów melioracyjnych na terenie powiatu śremskiego: - GSW Śrem – prace na długości 23,28 km - GSW Książ – prace na długości 11,95 km - GSW Dolsk – prace na długości 10,95 km - GSW Brodnica – prace na długości 4,4 km	2023	- 267 054,00 - 101 713,00 - 107 417,00 - 45 532,00 (RZSW Śrem)
9.	Roboty konserwacyjne - wały przeciwpowodziowe rz. Warty pow. śremski/pow. poznański	2024	102 547,62 (PGW WP RZGW Poznań)
10.	Konserwacja Kanału Tesiny - Orkowo	2024	110 160,00 (PGW WP RZGW Poznań)
11.	Konserwacja Kanału Szymanowo - Grzybno - etap I	2024	151 200,00 (PGW WP RZGW Poznań)
12.	Konserwacja Kanału Kadzewskiego	2024	23 997,60 (PGW WP RZGW Poznań)
13.	Konserwacja Kościański Kanał Obry 55+270 - 64+354	2024	139 591,83 (PGW WP RZGW

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
			Poznań)
14.	Awaryjne usunięcie tam bobrowych na terenie administrowanym przez NW Śrem	2024	17 712,00 (PGW WP RZGW Poznań)
15.	Usuwanie szkód powodziowych – oczyszczenie zbiornika wyrównawczego przy Pompowni Zaborowo	2024	18 327,00 (PGW WP RZGW Poznań)
16.	Przepusty Wałowe rz. Warta NW Śrem	2024	159 540,15 (PGW WP RZGW Poznań)
17.	Konserwacja i prace melioracyjne rowów melioracyjnych na terenie powiatu śremskiego: - GSW Śrem – prace na długości 33,00 km - GSW Książ – prace na długości 13,12 km - GSW Dolsk – prace na długości 15,34 km - GSW Brodnica – prace na długości 5,75 km	2024	- 330 928,70 - 123 982,20 - 124 689,16 - 36 103,11 (RZSW Śrem)

2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Powiat Śremski posiada uregulowany i dobrze rozwinięty system zaopatrzenia w wodę. Zbiorowe zaopatrzenie ludności powiatu w wodę opiera się na wodzie pochodzącej z ujęć podziemnych z utworów paleogenu i neogenu oraz czwartorzędu. Woda do spożycia prowadzona jest za pośrednictwem 11 wodociągów. Wykaz poszczególnych wodociągów funkcjonujących na terenie powiatu w latach 2023-2024 znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 14. Wykaz wodociągów publicznych funkcjonujących na terenie powiatu śremskiego latach 2023-2024 i obsługiwanych miejscowości w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę

Lp.	Wodociąg	Obsługiwane miejscowości
1	Dąbrowa	gmina Śrem: Dąbrowa, Grodzewo, Kaleje, Luciny, Mateuszewo,
2	Dolsk	gmina Dolsk: Błażejewo, Brzeźnica, Dolsk, Gajewo, Kotowo, Księginki, Lipówka, Lubatowo, Lubiatówko, Małachowo, Mełpin, Mszczyczyn, Ostrowieccko, Ostrowieczno, Pokrzywnica, Trąbinek, gmina Książ: Ługi, Włóściejewice
3	Gaj	gmina Śrem: Błociszewo, Gaj, Krzyżanowo, Marianowo, Pucółowo, gmina Brodnica: Boreczek, Brodnica, Górka, Manieczki, Przylepki, Sulejewo wieś, Sulejewo osada, Zurawiec
4	Konarzyce	Gmina Książ: Chrzastowo, Gogolewo, Jarostawki, Kiełczyn, Kiełczynek, Konarskie, Konarzyce, Łęzek, Radoszkowo Drugie, Sroczewo, Świączyń, Zaborowo, Zakrzewice, Zawory,
5	Książ	gmina Książ: Książ, część miejscowości Radoszkowo Drugie,
6	Mchy	gmina Książ: Brzóstownia, Charłub, Chwałkowo Kościelne, Kołacin, Mchy, Międzybórz, Radoszkowo, Sebastianowo, Włóściejewki,
7	Nochowo	gmina Śrem: Bodzyniewo, Dalewo, Jeleńczewo, Kadzewo, Marszewo, Mórka, Nochowo, Nochówko, Pełczyn, Wirginowo, Wyrzeka,
8	Orkowo	gmina Śrem: Orkowo,
9	Piotrowo	gmina Brodnica: Chaławy, Grabianowo, Grzybno, Iłowiec Wielki, Kopyta, Ogieniewo, Piotrowo, Rogaczewo, Sucharzewo, Szoldry
10	Śrem	gmina Śrem: Binkowo, Borgowo, Bystrzek, Góra, Grzymysław, Kawcze, Łęg, Mechlin, Niesłabin, Olsza, Ostrowo, Psarskie, Pysząca, Sosnowiec, Szymanowo, Śrem, Zbrudzewo, gmina Brodnica: Jaszkowo, Ludwikowo,
11	Wieszczyczyn	gmina Dolsk: Drzonek, Gawrony, Masłowo, Międzychód, Nowieczek, Pinka, Rusocin, Wieszczyczyn, gmina Śrem: Dobczyn, gmina Książ: Feliksowo

Źródło: PSSE Śrem, stan na listopad 2025r.

Wskaźnik zwodociągowania na terenie powiatu śremskiego za rok 2024 wyniósł - 99,3%. W perspektywie 2023-2024 wskaźnik długości sieci wodociągowych i ilość przyłączy do gospodarstw domowych w większości gminach zwiększył się. Najbardziej rozbudową sieć wodociągową pod względem jej długości i stosunku do ilości przyłączy oraz korzystających z wodociągu obserwuje się na terenach gmin: Śrem i Książ Wlkp.

Tabela 15. Infrastruktura wodociągowa w gminach Powiatu Śremskiego w latach 2023-2024

L. p.	Gmina	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]		Ilość przyłączy [szt.]		Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociąg. [osoba]		Woda dostarczana gosp. domowym [dam ³]		Korzystający z sieci w stosunku do ogółu ludności [%]	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
1.	Brodnica	50	51,5	951	967	4739	4723	285,2	199,3	99,9	99,9
2.	Dolsk	109,9	109,9	1470	1482	5741	5744	310,4	346	99,3	99,3
3.	Książ Wlkp.	146,3	147,3	1960	1985	7899	7860	454,6	496,8	98,2	98,3
4.	Śrem	282,1	287	5996	6114	42223	42185	1556,7	1646,6	99,4	99,4
Powiat Śremski		588,3	595,7	10377	10548	60602	60512	2483,6	2554,0	99,3	99,3

Źródło: Dane z Banku Danych Lokalnych, GUS, 2025

Sieć kanalizacji sanitarnej

Sieć kanalizacji sanitarnej występuje we wszystkich gminach powiatu śremskiego, jednak nie wszystkie miejscowości w gminach objęte są systemem zbiorowego odprowadzania ścieków. Gospodarstwa domowe niepodłączone do zbiorczej kanalizacji sanitarnej korzystają z bezodpływowych zbiorników do gromadzenia nieczystości płynnych lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

Wg. stanu na koniec 2024r. blisko 78% mieszkańców powiatu śremskiego korzystało z sieci kanalizacyjnej. W perspektywie lat 2023 - 2024 długość sieci kanalizacyjnych i ilość przyłączy do gospodarstw domowych w poszczególnych gminach zwiększyła się, zwiększył się również wskaźnik skanalizowania gmin. Widać również wzrost liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej, co jest zjawiskiem niewątpliwie korzystnym i świadczy o ciągłym rozwoju systemów kanalizacyjnych w poszczególnych gminach Powiatu Śremskiego.

Tabela 16. Infrastruktura kanalizacyjna w gminach Powiatu Śremskiego w latach 2023-2024

L. p.	Gmina	Długość sieci kanalizacyjnej [km]		Ilość przyłączy [szt.]		Liczba mieszkańców korzystająca z sieci kanal. [osoba]		Ilość ścieków odprowadzanych oczyszczonych [dam ³]		Korzystający z sieci w stosunku do ogółu ludności [%]	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
1.	Brodnica	31,7	31,9	456	462	3087	3088	103	94	65	65,3
2.	Dolsk	23,9	23,9	628	628	2214	2208	60	62	38,3	38,2
3.	Książ Wlkp.	23,6	23,6	658	658	2834	3173	126,2	139	35,3	39,7
4.	Śrem	244,9	245,6	4288	4358	39017	38983	1647	1542	91,8	91,2
Powiat Śremski		324,1	325	6030	6106	47152	47452	1936	1790	77,2	77,8

Źródło: Dane z Banku Danych Lokalnych, GUS, 2025

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. W celu zidentyfikowania faktycznych potrzeb w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregowania ich realizacji w taki sposób, aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). W 2022 r. został przyjęty VI aKPOŚK, który uwzględnia nową perspektywę finansową 2021-2027.

Na terenie powiatu Śremskiego w latach 2023-2024 funkcjonowały **3 obszary aglomeracji tj.**

- 1) **„Śrem”** (RLM 44 478 – obejmuje miejscowości w gminie Śrem: Śrem, Binkowo, Błociszewo, Bodzynie, Borgowo, Bystrzek, Dalewo, Dąbrowę, Gaj, Górę, Grodzewo, Grzymysław, Jeleńczewo, Kadzewo, Kaleje, Kawcze, Krzyżanowo, Luciny, Łęg, Mateuszewo, Mechlin, Mórkę, Niestabin, Nochowo, Nochówko, Olszę, Orkowo, Ostrowo, Pełczyn, Psarskie, Pucółowo, Pyszącą, Sosnowiec, Szymanowo, Wirginowo, Wyrzekę i Zbrudzewo; w gminie Brodnica: Brodnicę, Chaławy, Grabianowo, Jaszkowo, Manieczki, Piotrowo i Szoldry; w gminie Dolsk: Drzonek i Wieszczyżyn oraz w gminie Książ Wielkopolski: Chrzastowo.
- 2) **„Książ Wielkopolski”** (RLM 3 480 – obejmuje miejscowości Książ Wielkopolski, Kiełczyn, Kiełczynek, Radoszkowo Drugie w gminie Książ Wielkopolski)
- 3) **„Czempień”** (RLM 9568 – obejmuje m. Hówiec i Grzybno w gminie Brodnica, powiat śremski).

Tabela 17. Wykaz funkcjonujących zbiorczych komunalnych oczyszczalni ścieków w gminach Powiatu Śremskiego w latach 2023-2024

Lp.	Gmina	Miejscowość/Eksplloatujący	Obszar obsługiwany
1	Śrem	Śrem	Śremskie Wodociągi Sp. z o.o. – Oczyszczalnia Ścieków w Śremie
2	Książ Wielkopolski	Kiełczynek	Zakład Usług Komunalnych w Książu Wielkopolskim, Oczyszczalnia ścieków w Kiełczynku
3	Dolsk	Dolsk	Zakład Gospodarki Komunalnej w Dolsku – Oczyszczalnia ścieków w Dolsku

2.6 Zasoby geologiczne

Na obszarze powiatu śremskiego w latach 2023-2024 udokumentowanych było 61 złóż kruszyw naturalnych, których charakterystykę wraz z wydobyciem za analizowane lata przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 18. Charakterystyka udokumentowanych złóż na terenie powiatu śremskiego wraz z wydobyciem za lata 2023-2024

L. p.	Nazwa złoża	Stan	Kopalina	Zasoby (tys. ton) wg. stanu na 31.XII.2024 r.		Wydobycie (tys. ton) geologiczne / przemysłowe	
				Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	2023	2024
1)	Binkowo	Z	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	11,09	-	-	-
2)	Błażejewo-K	P	Torfy	120	-	-	-
3)	Bodzynie	Z	Piaski i żwiry	90	-	-	-
4)	Brzeźnica JS	T	Piaski i żwiry	759	759	-	-
5)	Dąbrowa Śremska	E	Piaski i żwiry	173,86	-	10	11
6)	Dolsk	E	Piaski i żwiry	108,3	-	15	20
7)	Dolsk II	R	Piaski i żwiry	128,63	-	-	10
8)	Drzonek	R	Piaski i żwiry	104	-	-	-
9)	Góra ZW	R	Piaski i żwiry	117	-	-	-
10)	Grzybno	R	Piaski i żwiry	1 233	1233	-	-
11)	Jarosławki	Z	Piaski i żwiry	6	-	-	-
12)	Kaleje	T	Gaz ziemny	394,30	16,63	-	-
13)	Kiełczynek	Z	Piaski i żwiry	905	-	-	-
14)	Konarzyce	R	Piaski i żwiry	131	-	-	-
15)	Kotowo II	R	Piaski i żwiry	290	-	-	-
16)	Książ Wielkopolski	R	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	7 103	-	-	-
17)	Lipówka BR	R	Piaski i żwiry	596	-	-	-
18)	Lipówka BR II	T	Piaski i żwiry	189	189	-	-

19)	Lipówka BR III	T	Piaski i żwiry	442	442	-	-
20)	Lipówka JG	Z	Piaski i żwiry	116	-	-	-
21)	Lipówka JS	T	Piaski i żwiry	965	899	-	-
22)	Lipówka KS	T	Piaski i żwiry	1 949	51	-	-
23)	Lipówka PAJO	R	Piaski i żwiry	2 094	1 115	-	-
24)	Lipówka PW	T	Piaski i żwiry	281	281	-	-
25)	Luciny	Z	Piaski i żwiry	1 186	-	-	-
26)	Luciny III	E	Piaski i żwiry	3 115,33	2404,14	12,06	272,86
27)	Luciny IV	R	Piaski i żwiry	4 881	-	-	-
28)	Luciny MP	Z	Piaski i żwiry	1 383	-	-	-
29)	Luciny V	R	Piaski i żwiry	238	-	-	-
30)	Luciny VI	R	Piaski i żwiry	763	-	-	-
31)	Luciny VII	R	Piaski i żwiry	2599,42	-	-	-
32)	Mchy	Z	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	539	-	-	-
33)	Mechlin	Z	Piaski i żwiry	120	-	-	-
34)	Mechlin AC	Z	Piaski i żwiry	106	-	-	-
35)	Mechlin I	E	Piaski i żwiry	1 454	888,44	280,85	41,54
36)	Mechlin KG	E	Piaski i żwiry	188,31	-	10	8,5
37)	Mosina	P	Węgiel brunatny	1 495 412	-	-	-
38)	Niesłabin JS	R	Piaski i żwiry	344	-	-	-
39)	Ostrowieczko	Z	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	268	-	-	-
40)	Ostrowieczno I	Z	Piaski i żwiry	64	-	-	-
41)	Ostrowieczno III	E	Piaski i żwiry	271,11	-	5,5	20,63
42)	Ostrowieczno V	E	Piaski i żwiry	331,35	331,35	68,66	68,22
43)	Ostrowieczno TJ	R	Piaski i żwiry	458,02	-	-	-
44)	Ostrowieczno V	T	Piaski i żwiry	331,35	331,35	-	-
45)	Ostrowieczno VI	R	Piaski i żwiry	430,48	-	-	-
46)	Pokrzywnica II	Z	Piaski i żwiry	7	-	-	-
47)	Pyszczę	Z	Piaski i żwiry	141	-	-	-
48)	Pyszczę	Z	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	392	-	-	-
49)	Solec	P	Gaz ziemny	76	-	-	-
50)	Studzianna	T	Piaski i żwiry	5 128	649	-	-
51)	Śrem (Wójtostwo)	R	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	67	-	-	-
52)	Włoszczewice DSG	R	Piaski i żwiry	302,74	-	-	-
53)	Włoszczewice I	R	Piaski i żwiry	3 723	-	-	-
54)	Włoszczewice KP	Z	Piaski i żwiry	72	-	-	-
55)	Włoszczewice KW	E	Piaski i żwiry	4,85	-	12,5	-
56)	Włoszczewice MW	E	Piaski i żwiry	153,68	153,68	20	4
57)	Włoszczewice MW II	R	Piaski i żwiry	208,46	-	-	1,5
58)	Włoszczewice MW III	R	Piaski i żwiry	191	-	-	-
59)	Włoszczewice V	Z	Piaski i żwiry	229	-	-	-
60)	Włoszczewice X	Z	Piaski i żwiry	130	-	-	-
61)	Zaniemyśl	Z	Gaz ziemny z pól gazowych	0	-	-	-

Źródło: Bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego, Bilans zasobów złóż kopalni w Polsce wg stanu na 31.XII.2024 r., Objaśnienia: Objaśnienia: „-”, - brak stwierdzonych zasobów/brak wydobycia, E - złożo eksploatowane, P - złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C 2 + D, a w przypadku ropy i gazu - w kat. C), R - złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C 1, a w przypadku ropy i gazu - w kat. A + B), Z - złożo, z którego wydobycie zostało zaniechane, T - złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo

W latach 2023-2024 Starosta Śremski wydał następujące decyzje administracyjne określające warunki prowadzenia prac geologicznych związanych z rozpoznawaniem i ustalaniem zasobów nowych złóż kopalin, w tym zatwierdzaniem dokumentacji geologicznych dotyczących udokumentowania nowych złóż kopalin oraz warunków wydobywania kopalin w ramach koncesji i zakończenia eksploatacji zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 19. Wykaz wydanych w latach 2023-2024 decyzji w zakresie warunków wydobywania kopalin wydanych przez Starostę Śremskiego na terenie powiatu śremskiego

Lp.	Nazwa złoża	Przedsiębiorca	Położenie	Decyzja – zakres, znak, data wydania	Termin obowiązywania
rok 2023					
nie wydawano decyzji					
Rok 2024					
1.	Dolsk II	TOP-ŻWIR PACHURKA Spółka Jawna, ul. Widokowa 3 63-140 Dolsk	obręb Dolsk, gmina Dolsk	udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny – kruszywa naturalnego; decyzja Starosty Śremskiego nr OS.6522.2.2024 z dnia 13.06.2024r.	31.12.2039r.
2.	Luciny V	Krystek Leszek P.P.H.U., Borówiec ul. Kempingowa 24 62-023 Gądki	obręb Luciny, gmina Śrem	udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny – kruszywa naturalnego; decyzja nr OS. 6522.15.2024 z dnia 15.10.2024r.	31.12.2044r.
3.	Włoskiejewice MW II	Marek Witczak Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „MARKO”, Raclawki 11 62-330 Nekla	obręb Włoskiejewice, gmina Książ Wlkp.	udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny – kruszywa naturalnego; decyzja nr OS.6522.4.2024 z dnia 31.10.2024r.	31.12.2030r.
4.	Włoskiejewice KW	PHU – KARO Katarzyna Witczak Raclawki 11 62-330 Nekla	obręb Włoskiejewice, gmina Książ Wlkp.	stwierdzenie wygaśnięcia koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego i nałożenie obowiązków dot. likwidacji zakładu górniczego; decyzja Starosty Śremskiego nr OS. 6522.8.2024 z dnia 25.04.2024r.	-
5.	Luciny LK	Krystek Leszek P.P.H.U., Borówiec ul. Kempingowa 24 62-023 Gądki	obręb Luciny, gmina Śrem	stwierdzenie wygaśnięcia koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego i nałożenie obowiązków dot. likwidacji zakładu górniczego; decyzja Starosty Śremskiego nr OS.6522.18.2024 z dnia 26.09.2024r.	-

Źródło: Dane ze Starostwa Powiatowego w Śremie

W latach 2023-2024 Starosta Śremski wydał następujące decyzje rekultywacyjne gruntów na terenie powiatu śremskiego zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 20. Wykaz wydanych w latach 2023-2024 decyzji w zakresie rekultywacji gruntów wydanych przez Starostę Śremskiego na terenie powiatu śremskiego

Lp.	Podmiot	Złoże	Położenie	Decyzja – znak, data wydania	Opis
GMINA ŚREM					
1	PKN ORLEN Oddział PGNiG	„KALEJE – 11”	Kaleje dz. 43/5, 43/6, pow. 0,1518 ha	GN.6122.5.2022 z dnia 31.01.2023 r.	B, rolny
2	PKN ORLEN Oddział PGNiG	„KALEJE – 11”	Kaleje dz. 43/6, pow. 0,0805 ha	GN.6122.3.2023 z dnia 13.04.2023 r.	A, rolny
3	ŻWIR-KOP GARBY	„MECHLIN I” – Pole 4	Mechlin dz. 53,54, pow. 4,9735 ha	GN.6122.4.2023 z dnia 13.09.2023 r.	A, rolny
4	ŻWIR-KOP GARBY	„MECHLIN I”	Mechlin dz. 46, 45, 53, 54, pow. 9,5724 ha	GN.6122.8.2023 z dnia 16.20.2024 r.	B, rolny
GMINA DOLSK					
5	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	„OSTROWIECZNO II”	Ostrowieczno dz. 25, pow. 1,7755 ha	GN.6122.3.2022 z dnia 11.01.2023 r.	B, rolny
6	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	„LIPÓWKA JS”	Lipówka dz. 50, 51, pow. 1,76 ha	GN.6122.5.2023 z dnia 09.11.2023 r.	B, rolny
7	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	„BRZEŚNICA JS”	Brzeźnica dz. 8/6, 8/8, pow. 7,13 ha	GN.6122.6.2023 z dnia 07.12.2023 r.	B, rolny
8	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	„OSTROWIECZNO V”	Ostrowieczno dz. 26/2, cz. 25, pow. 4,1285 ha	GN.6122.4.2024 z dnia 26.08.2024 r.	A, rolny
9	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	„LIPÓWKA JS”	Lipówka 50,51, pow.8,8897 ha	GN.6122.7.2024 z dnia 04.11.2024 r.	B, rolny
GMINA KSIĄŻ WLKP.					
nie wydano decyzji					
GMINA BRODNICA					
nie wydano decyzji					

A – kierunek rolny/leśny, termin 5 lat od zaprzestania działalności

B – zakończono rekultywację o kierunku rolnym/leśnym

Źródło: Dane ze Starostwa Powiatowego w Śreміe

W latach 2023-2024 Marszałek Województwa Wielkopolskiego nie wydawał nowych koncesji na wydobywanie kopalin z terenu powiatu śremskiego, natomiast wydał decyzje zmieniające oraz wygaszające koncesje tj.:

- DSK-V.7422.18.2023 z dnia 23.02.2023r.; złożo „Luciny III”; Przedsiębiorca: ŻWIR-KOP GARBY Sp. z o.o., Garby 22, 63-023 Sulęcinek – zmiana koncesji
- DSK-V.7422.32.2025 z dnia 20.06.2024r.; złożo „Lipówka PW”, Przedsiębiorca: PAJO Sp. z o.o., ul. Sobieskiego 88, 62-030 Luboń – stwierdzenie wygaśnięcia koncesji

2.7 Gleby

Na terenie powiatu śremskiego dominują gleby pseudobielicowe i gleby brunatne wyługowane (AB) wytworzone na piaskach gliniastych na glinach i glinach spiaszczonych (zachodnia, południowo-zachodnia i południowo-wschodnia część powiatu). Tego rodzaju gleby należą zazwyczaj do kompleksu żyniego dobrego lub żyniego bardzo dobrego, co świadczy o ich dobrym potencjale produkcyjnym. Gleby pseudobielicowe i gleby brunatne wyługowane wytworzone na piaskach słabogliniastych występują głównie na północ i południe od równoleżnikowo biegnącego odcinka doliny Warty. Są to gleby nieco słabsze pod względem przydatności rolniczej – zaliczane są najczęściej do kompleksu żyniego słabego. W północnej części powiatu, na terenach położonych między dolinkami Dopływu spod Tworzykowa i Kanału Szymanowskiego, występują gleby bielicowe i rdzawe bielicowane (A) na utworzone na piaskach luźnych. Odznaczają się one jeszcze mniejszą wartością użytkową – należą do kompleksu żyniego bardzo słabego. W dolinie rzeki Warty wytworzyły się mady (F) charakteryzujące się różnym składem mechanicznym, co wynika ze zmiennego tempa akumulacji osadów rzecznych (różna prędkość wody i częstotliwość wylewów). Gleby te zaliczono do kompleksu trwałych użytków zielonych łągowych (1z - kompleks bardzo dobry i dobry) odznaczających się najwyższą produktywnością. W sąsiedztwie Kanału Szymanowskiego i Kanału Obry występują trwałe użytki zielone bagienne i pobagienne (3z - kompleks słaby i bardzo słaby) o niskiej wartości użytkowej.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe ze stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2020 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W latach 2023-2024 na terenie powiatu śremskiego nie wyznaczono żadnego punktu monitoringu chemizmu gleb ornych.

Istotnym z punktu widzenia jakości gleb są tereny historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., a także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o *zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* [2], która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Rejestr historycznych zanieczyszczeń oraz rejestr bezpośrednich zagrożeń i szkód w środowisku, które wystąpiły na terenie kraju, jest prowadzony przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Prowadzenie i nadzorowanie spraw dotyczących działań remediacyjnych (naprawczych) powierzono Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska. Starosta dokonuje identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz sporządza wykaz takich potencjalnych zanieczyszczeń. Zakwalifikowanie gruntu do terenów o zanieczyszczonej powierzchni ziemi będzie miało istotne skutki dla władających powierzchnią ziemi (z obowiązkiem przeprowadzenia remediacji włącznie).

W latach 2023-2024 nie zidentyfikowano potencjalnych miejsc, gdzie nastąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi. Teren powiatu śremskiego nie figuruje w rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (o których mowa w art. 101 c ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 poz. 54 t.j. ze zm.).

Zgodnie z art. 110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo Ochrony Środowiska* [1]. Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują

te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach. Sposób ustanawiania ww. terenów oraz metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji, a także zakres, sposób prowadzenia, formę i układ rejestru został określony w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi [13].

Starosta Śremski opracował w 2015r. „Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów na których występują te ruchy dla Powiatu Śremskiego”.

Na obszarze powiatu śremskiego wykartowano 20 osuwisk, w tym: 7 okresowo aktywnych, 11 nieaktywnych oraz dwa osuwiska, gdzie stwierdzono dwa stopnie aktywności (okresowo aktywne i nieaktywne). Osuwiska występują tylko w obrębie gmin Śrem i Dolsk; w gminach Brodnica oraz Książ Wielkopolski osuwisk nie zaobserwowano. Większość osuwisk występuje w skupieniach związanych z konkretnymi formami rzeźby terenu: pierwsze występuje w obrębie wysokiej skarpy doliny Warty (7 osuwisk, nr 1-7, gmina Śrem), następne skupienie to północne zbocze rynn dolskiej (7 osuwisk, nr 12-16, 19-20, gmina Dolsk). Cztery osuwiska stwierdzono w obrębie form antropogenicznych – skarp wyrobisko poeksploatacyjnych w Pyszącej (nr 8, 9) i Ostrowieczku (nr 17, 18). Dwa osuwiska występują pojedynczo (nr 10 w Lubiawie i nr 11 w Nowieczku), w oddaleniu od pozostałych, a zajmują miejsce na stokach rynien polodowcowych. Związek osuwisk z geomorfologią obszaru powiatu jest więc ewidentny, oczywistym jest stwierdzenie iż aby osuwisko mogło powstać potrzebna jest stosunkowo duża powierzchnia (stok) cechująca się znacznym nachyleniem. Warunki takie w obrębie powiatu spełniają tylko wymienione wyżej krawędzie doliny Warty, stoki rynien polodowcowych oraz w mniejszej skali skarpy wyrobisk poeksploatacyjnych.

Wielkość osuwisk jest zróżnicowana, ale dominują obiekty niewielkich rozmiarów. Najmniejsze osuwiska mają poniżej 0,5 ha, takich osuwisk zarejestrowano 15 (najmniejsze powierzchniowo osuwisko liczy sobie 0,008 ha). Dwa osuwiska mają powierzchnię od 0,5 do 1 hektara, jedno osuwisko mieści się w przedziale wielkości 1 - 5 hektarów (2,98 ha). Dwa ostatnie osuwiska cechują się powierzchnią powyżej 5 ha, z maksymalną wielkością wynoszącą 12,9 ha (osuwisko w Górze). Łącznie powierzchnia zarejestrowanych osuwisk wynosi (w przybliżeniu) 26,3 ha.

W roku 2023 Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy Centrum Geoagrożeń dokonał, na zlecenie Gminy Dolsk, aktualizacji kart osuwisk nr 12 i nr 20 w Dolsku oraz kartę terenu zagrożonego ruchami masowymi nr 9 w Dolsku.

Corocznie wiosną i jesienią wykonywany jest monitoring obserwacyjny osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji pn. „Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy dla Powiatu Śremskiego”. Zagrożenie powstawaniem osuwisk zaobserwowano na TZRMZ nr 30 26 044 000003 Śrem-Wójtostwo.

W latach 2023-2024 Starosta Śremski sporządził następujące operaty z monitoringu geodezyjnego osuwisk:

- 1) Operat z monitoringu geodezyjnego osuwisk nr 12 i 19 w Dolsku przy ul. Kościańskiej – grudzień 2023
- 2) Operat z monitoringu geodezyjnego osuwisk nr 12 i 19 w Dolsku przy ul. Kościańskiej – lipiec 2024

Ponadto w latach 2023-2024 Starosta Śremski prowadził wizje w terenie dla następujących osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi:

- 1) Osuwisko nr 12 w Dolsku – data obserwacji 11.11.2023r. oraz 22.11.2023r.
- 2) Osuwisko nr 13 w Dolsku – data obserwacji 11.10.2023r.
- 3) Osuwisko nr 14 w Dolsku – data obserwacji 11.10.2023r.
- 4) Osuwisko nr 15 w Dolsku – data obserwacji 11.10.2023r.
- 5) Osuwisko nr 16 w Trąbinku – data obserwacji 11.10.2023r.
- 6) Osuwisko nr 19 w Dolsku – data obserwacji 11.10.2023r. oraz 22.11.2023r.
- 7) Osuwisko nr 20 w Dolsku – data obserwacji 11.10.2023r.

- 8) Osuwisko nr 7 w Psarskim - data obserwacji 03.09.2024r.
- 9) Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 3 w Śremie (Wójtostwo) – data obserwacji 11.10.2023r.
- 10) Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 8 w Lubiatowie – data obserwacji 17.09.2023r.
- 11) Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 10 w Dolsku – data obserwacji 11.10.2023r.
- 12) Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 11 w Dolsku – data obserwacji 11.10.2023r.
- 13) Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 12 w Trąbinku – data obserwacji 11.10.2023r.

Raporty z monitoringów geodezyjnych wraz z protokołami dostępne są na stronie internetowej BIP Powiatu Śremskiego pod adresem: <https://bip.powiat-srem.pl/> w zakładce Ochrona Środowiska / Obwieszczenia, programy, rejestry dotyczące ochrony środowiska / Obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy.

Osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, wraz z uaktualnionymi w roku 2023 kartami dwóch osuwisk oraz jednego TZRMZ, zostały ujawnione w rejestrze Systemu Ochrony Przeciw osuwiskowej (SOPO) prowadzonym przez Państwowy Instytut Badawczy Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie: <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Gleby” w latach 2023-2024.

Tabela 21. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie ochrony gleb w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Zakup usługi przeprowadzenia monitoringu geodezyjnego i obserwacyjnego osuwisk w Dolsku	2023	6 000,00 (Powiat Śremski)
2.	Utwardzenie placu manewrowego z dojazdem w Zespole Szkół Rolniczych w Grzybnie	2023	159 898,83 (Powiat Śremski)
3.	Zakup usługi przeprowadzenia monitoringu geodezyjnego i obserwacyjnego osuwisk w Dolsku	2024	6 000,00 (Powiat Śremski)

2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Odbiór odpadów odbywa się w oparciu o przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na podstawie której Rady Gmin i Miast uchwalają akty prawa miejscowego regulujące zasady utrzymania czystości i porządku jak również szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Podmiotem odbierającym (a tym samym wykonawcą usługi), jest wyłonione w trybie zamówienia publicznego przedsiębiorstwo, które realizuje zamówienie na rzecz Gminy stosując zasady określone w Regulaminie utrzymania czystości i porządku. W Regulaminie określa się m.in. rodzaje i maksymalne ilości odbieranych odpadów, rodzaje pojemników na nieruchomościach oraz częstotliwości odbieranych frakcji. W oparciu o ww. zapisy sporządzany jest harmonogram odbioru odpadów komunalnych precyzujący terminy odbioru poszczególnych odpadów z nieruchomości.

W latach 2023-2024 Gmina Dolsk i Brodnica przynależały do Związku Międzygminnego „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT”. Wszystkie odpady odebrane i zebrane w ramach systemu organizowanego przez Związek trafiają do Instalacji Komunalnej PreZero Recycling Zachód Sp. z o.o. w Piotrowie Pierwszym 26/27, 64-020 Czempin. Gmina Śrem i Książ Wielkopolski w latach 2023-2024 byli uczestnikami Porozumienia Międzygminnego, w ramach którego zebrane i odebrane odpady trafiały na instalację przetwarzania odpadów komunalnych w Witaszyczkach ZGO Sp. z o. o. w Jarocinie - Wielkopolskie Centrum Recyklingu.

We wszystkich Gminach powiatu śremskiego w latach 2023-2024 funkcjonował sprawnie system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. System oparty jest na zbiórce odpadów „u źródła”, odbiorze odpadów od właścicieli w punktach selektywnej zbiórki odpadów tj. PSZOK-ach lub poprzez cykliczne akcje odbioru z terenu nieruchomości. W latach 2023-2024 w gminach powiatu śremskiego funkcjonował system kontenerowo-workowy lub kontenerowy. Frakcje zbierane „u źródła” to: odpady opakowaniowe: ze szkła, tworzyw sztucznych i makulatury, metali – żelaznych lub nieżelaznych, opakowania wielomateriałowe, odpady biodegradowalne oraz zmieszane odpady komunalne. Ww. odpady, poza zmieszanyimi odpadami komunalnymi, można oddawać do punktów selektywnej zbiórki odpadów. W PSZOK-ach przyjmowane są również pozostałe odpady wytworzone w gospodarstwach domowych np. wielkogabarytowe, remontowe, chemikalia, leki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony.

Analizując funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami wzięto pod uwagę ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z terenu powiatu śremskiego, a także ilość zebranych/odebranych odpadów z selektywnej zbiórki. Na przestrzeni lat 2022 – 2024 na terenie powiatu śremskiego ilość odpadów utrzymuje się względnie na tym samym poziomie. Pozytywnym zjawiskiem jest spadek ilości odpadów zmieszanych z 13 986,81 Mg w 2022r. do 13 690,79 Mg w 2024r. – spadek o 2,1% ogólnej masy zmieszanych odpadów. W przypadku odpadów zbieranych w sposób selektywny z roku na rok następuje sukcesywny wzrost ich ilości co z jednej strony jest zjawiskiem pozytywnym ze względu na coraz lepsze funkcjonowanie systemu segregacji u źródła, zaś z drugiej strony negatywnym ponieważ w ogólnej ilości odpadów na przestrzeni lat 2022-2024 mamy do czynienia ze wzrostem ich ilości na terenie powiatu śremskiego. Ilość odpadów zebranych w sposób selektywny na przestrzeni lat 2022-2024 z terenu powiatu śremskiego wzrosła z 8 369,11 Mg w 2022r. do 9 986,70 w 2024r. – wzrost o 19,3% ogólnej ilości odpadów zebranych w sposób selektywny. Poniżej w tabeli przedstawiono ilości odpadów zebranych z terenu powiatu śremskiego w latach 2022-2024.

Tabela 22. Zestawienie ilości odpadów zebranych z terenu powiatu śremskiego w latach 2022-2024

L.p.	Rodzaj/Grupa odpadów	Ilość [Mg]		
		2022	2023	2024
1.	papier i tektura	708,50	664,90	731,17
2.	szkło	1 262,46	1 134,63	1 171,09
3.	tworzywa sztuczne	1 474,03	1 477,53	1 616,35
4.	metale	0,07	0,03	0,22
5.	tekstylia	4,72	7,28	0
6.	niebezpieczne	2,71	5,78	2,05
7.	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	57,72	43,48	32,32
8.	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – nieb.	38,10	29,52	21
9.	wielkogabarytowe	449,06	452,12	711,79
10.	biodegradowalne	4 492,96	3 981,86	5 204,41
11.	baterie i akumulatory	0,90	1,08	1,72
12.	pozostałe	187,06	600,42	515,58
13.	zmieszane odpady	13 986,81	13 166,96	13 690,79
Powiat Śremski		22665,1	21536,07	23677,49

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS 2025

W latach 2023-2024 na terenie powiatu śremskiego funkcjonowały łącznie 4 Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) tj. w m. Książ Wielkopolski, ul. Radoszkowska obok firmy „Polin” działka 477/1, w m. Dolsk, ul. Krupczyn 9 - teren Zakładu Usług Komunalnych, w m. Mateuszewo 8, 63-100 Śrem (gm. Śrem) do końca 2023r., a od początku 2024r. przy ul. Szerokiej 4 w Śremie oraz m. Brodnica ul. Krótka 7 - teren dawnej oczyszczalni ścieków, przy ogródkach działkowych.

W latach 2023-2024 Starosta Śremski wydał łącznie 5 decyzji w zakresie pozwoleń na wytwarzanie odpadów zgodnie z tabelą poniżej.

Tabela 23. Wykaz wydanych decyzji administracyjnych przez Starostę Śremskiego w zakresie pozwoleń na wytwarzanie odpadów w latach 2023-2024

Nazwa podmiotu	Nr decyzji	Data wydania decyzji	Rodzaj instalacji	Rodzaj wymagań
Capchem Poland Sp. z o. o. z siedzibą w Śreмі, ul. Wiosenna 12,	OS.6220.1.2023	14.04.2023r.	instalacja do produkcji elektrolitu	pozwolenie na wytwarzanie odpadów
DEFOR S. A. ul. Rolna 5 63-100 Śrem	OS.6220.5.2023	29.08.2023r.	instalacja do produkcji fasad, okien i drzwi	pozwolenie na wytwarzanie odpadów
TFP - GRAFIKA" Sp. z o. o., ul. 750-lecia 11, 63-100 Śrem	OS.6220.3.2023	29.06.2023r.	instalacja do projektowania i produkcji tektury falistej oraz display-ów trwałych, hybrydowych i z tektury	zmiana pozwolenia
KSH Steel Sp. z o. o., ul. Grunwaldzka 27c, 63-100 Śrem	OS.6220.4.2023	29.08.2023r.	instalacja wykorzystywana w branży przemysłu metalowego głównie do wykonywania konstrukcji stalowych	zmiana pozwolenia
ARKOCH P. KOCH SP. J. ul. Długa 41, Zbrudzewo, 63-100 Śrem	OS.6220.7.2023	28.12.2023r.	instalacji, którą stanowią maszyny i urządzenia typowego zakładu intrologatorskiego, drukarskiego oraz poligraficznego	zmiana pozwolenia

Źródło: Starostwo Powiatowe w Śreмі

W latach 2023-2024 Starosta Śremski przeprowadził łącznie 7 kontroli i 4 oględziny w ramach prowadzonych postępowań dotyczących wydanych zezwoleń na wytwarzanie, zbieranie i przetwarzanie odpadów.

Wśród odpadów niebezpiecznych wyróżnia się odpady zawierające azbest. W związku z obowiązkiem usunięcia wyrobów zawierających azbest do końca 2032 roku, każda gmina została zobowiązana do opracowania programu usuwania azbestu. W powiecie śremskim gminy Brodnica i Dolsk nie posiadają opracowanych Programów usuwania azbestu. Gminy Książ Wlkp. i Śrem mają opracowane niżej wymienione Programy usuwania azbestu:

- 1) Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Książ Wielkopolski, 2014r.
- 2) Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Śrem na lata 2023-2032, 2023r. (Uchwała nr 548/XLVIII/2023 Rady Miejskiej w Śreмі z dnia 26.10.2023r.)

Powiat Śremski od 2009 roku we współpracy z Gminami realizuje Powiatowy program usuwania wyrobów zawierających azbest. W 2024r. podjęto prace nad aktualizacją Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu śremskiego na lata 2025-2032, który został przyjęty Uchwałą XI/77/2025 Rady Powiatu w Śreмі z dnia 20 lutego 2025r. Współpraca samorządów realizowana jest na podstawie współdziałania oraz zawierania umów dotacji z WFOŚiGW w Poznaniu oraz poszczególnymi Gminami. W 2024r. umowa została zawarta tylko pomiędzy WFOŚiGW w Poznaniu a Powiatem Śremskim. W ramach współpracy gminy przekazują powiatowi dotację na realizację zadania. Realizacja zadania obejmuje dofinansowanie demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu

śremskiego. Zarząd Powiatu Śremskiego w ramach realizacji zdania uchwała regulamin usuwania wyrobów zawierających azbest oraz pozyskuje zewnętrznie środki finansowe na realizację zadania, organizuje przetarg na wykonawcę usługi oraz dokonuje końcowego rozliczenia. Zadaniem gmin do roku 2023 włącznie było przyjmowanie oraz weryfikacja wniosków przystąpienia do programu od właścicieli nieruchomości. W roku 2024r. wnioski składane były bezpośrednio do Starostwa Powiatowego w Śreмі.

Na początku realizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest, czyli w roku 2009, zainteresowanie mieszkańców powiatu było niewielkie, a ilość usuniętego azbestu wynosiła jedynie 83,284 Mg. W kolejnych latach ilość usuwanego azbestu systematycznie wzrastała. Poniżej w tabeli zawarto podsumowanie kosztów i ilości usuniętych wyrobów zawierających azbest na terenie poszczególnych gmin powiatu śremskiego w latach 2023-2024.

Tabela 24. Zestawienie ilości unieszkodliwionych wyrobów azbestowych z terenu powiatu śremskiego w ramach realizacji Powiatowego programu usuwania wyrobów zawierających azbest

GMINA	ILOŚĆ ZREALIZOWANYCH WNIOSKÓW	ILOŚĆ UNIESZKODLIWIONYCH WYROBÓW BUDOWLANYCH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST [tony]	KOSZTY PONIESIONE PRZEZ POWIAT ŚREMSKI [zł]		KOSZTY PONIESIONE PRZEZ WNIOSKODAWCÓW [zł]	
			ŚRODKI POCHODZĄCE Z DOTACJI UDZIELONYCH PRZEZ GMINY	ŚRODKI POCHODZĄCE Z DOTACJI UDZIELONEJ PRZEZ WFOŚiGW W POZNANIU		
ROK 2023						
Brodnica	23	69,060	17 363,34	} 85 538,25	55 458,8	-
Dolsk	23	78,840	19 822,27			
Książ Wlkp.	20	76,700	19 824,22			
Śrem	60	109,490	27 528,42			
Razem	126	334,090	139 997,08		-	
ROK 2024						
Brodnica	18	49,770	0	} 0	128 663,75	-
Dolsk	28	68,010	0			
Książ Wlkp.	25	40,870	0			
Śrem	65	100,335	0			
Razem	136	258,985	128 663,75		-	

Źródło: Starostwo Powiatowe w Śreмі, listopad 2025r.

Na terenie powiatu śremskiego wprowadzonych do Bazy Azbestowej jest 6 270 lokalizacji z wyrobami zawierającymi azbest (stan na listopad 2025r.). Łącznie zinwentaryzowano do tej pory na terenie powiatu śremskiego blisko 18 537,163 Mg wyrobów azbestowych, z czego 2 662,196 Mg została już unieszkodliwiona. Pozostaje zatem do unieszkodliwienia blisko 15 874,967 Mg wyrobów azbestowych (stan na listopad 2025r.).

Tabela 25. Zestawienie ilości (Mg) zinwentaryzowanych, usuniętych i pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest na terenie poszczególnych gmin Powiatu Śremskiego w latach 2009-2024

L.p	Gmina	Azbest zinwentaryzowany (Mg)	Azbest usunięty (Mg)	Azbest pozostały do usunięcia (Mg)
1.	Brodnica	1877,119	246,767	1630,352
2.	Dolsk	3835,552	568,748	3266,804
3.	Książ Wielkopolski	6151,522	354,961	5796,561
4.	Śrem	6672,970	1491,721	5181,249
RAZEM POWIAT		18537,163	2662,196	15874,967

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych w Bazie Azbestowej, listopad 2025r.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” w latach 2023-2024.

Tabela 26. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie gospodarki odpadami w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Realizacja zadania pn. "Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu śremskiego"	2023	139 997,08 (Powiat Śremski)
2.	Realizacja zadania pn. "Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu śremskiego"	2024	128 663,75 (Powiat Śremski)

2.9 Zasoby przyrodnicze i zabytki

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego lesistość powiatu w latach 2023-2024 kształtowała się na poziomie 19,8%. Powiat należy do małosistych. Ogólna powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych wynosi 11710 ha. Rozmieszczenie lasów jest nierównomierne, a ich większa koncentracja występuje w kompleksach w południowo-wschodniej i północnej części powiatu. Największą lesistością odznacza się obszar wiejski gminy Książ Wielkopolski oraz gmina wiejska Brodnica, najmniejsze wartości tego wskaźnika dotyczą miast: Dolska, Śremu i Książa Wielkopolskiego.

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną północna i północno-wschodnia część powiatu przynależy do Mezonejonu Kotliny Śremskiej, a pozostała część leży w obrębie Mezonejonu Wysoczyzny Leszczyńskiej. Głównymi użytkownikami i zarządcami kompleksów leśnych na terenie powiatu śremskiego są Lasy Państwowe, w ich zarządzie jest ponad 89 % lasów (stan na 2022r.). Lasy w powiecie śremskim administrowane są przez Nadleśnictwo Piaski, Konstantynowo, Babki i Jarocin podlegające pod Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Poznaniu. Udział lasów gminnych, lasów prywatnych oraz innych użytkowników wynosi – 11% (stan na 2024r.).

Według informacji z Banku Danych o Lasach (stanu na dzień 31.12.2024r.) w strukturze gatunków panujących w lasach powiatu dominuje sosna (79,5%), następnie pod względem wysokości udziału: dąb (12,2%), olcha (4,5%) i brzoza (2,9%). Buk, świerk i topola odznaczały się udziałem na poziomie 0,3% każdy. W strukturze siedlisk leśnych w tym czasie dominowały lasy mieszane świeże (34,7%) i bory mieszane świeże (32,2%). Mniejszym udziałem odznaczały się siedliska boru świeżego (11,9%), lasu świeżego (11,7%), lasu łęgowego (3,6%), lasu mieszanego wilgotnego (3,3%) oraz lasu wilgotnego (2,6%).

Powierzchnia gruntów leśnych¹ na terenie powiatu śremskiego na przestrzeni lat tj. 2022-2024 zwiększyła się nieznacznie tj. o 0,07%. Największy wzrost powierzchni terenów leśnych miał miejsce w gminie Książ Wielkopolski (o 0,09%). Poniżej zestawienie powierzchni gruntów leśnych w poszczególnych gminach i ich udziału w roku 2019 i 2023.

Tabela 27. Zasoby leśne w gminach powiatu śremskiego

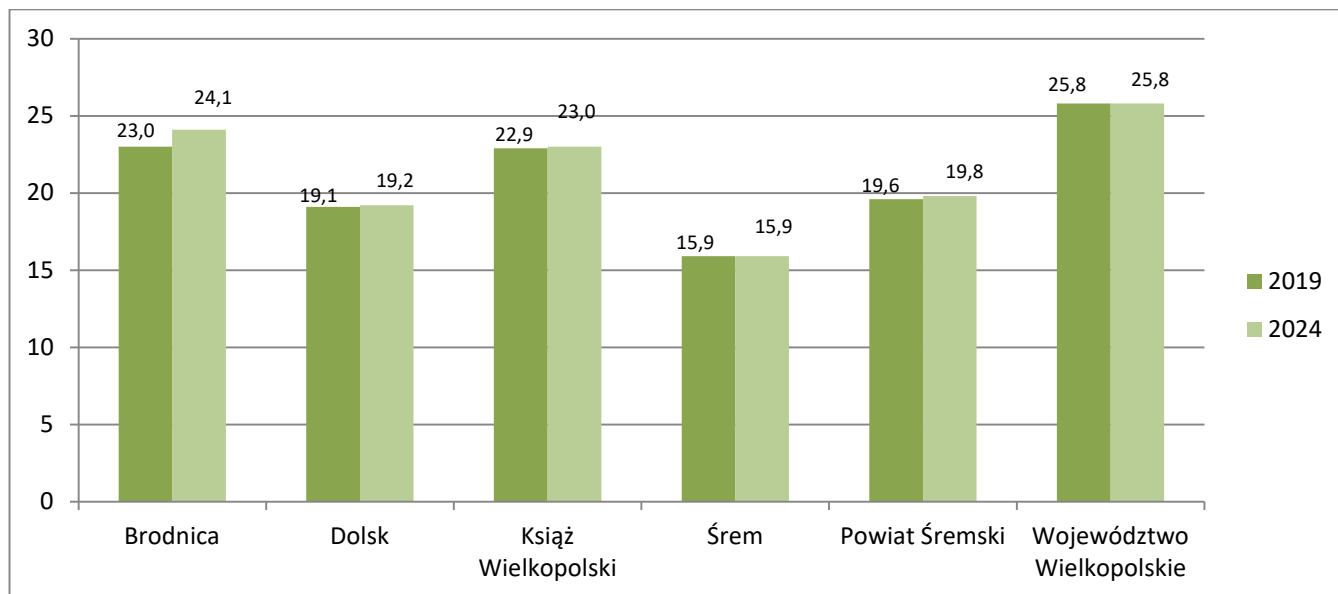
L.p.	Gmina	Powierzchnia gruntów leśnych ogółem [ha]		Powierzchnia gruntów leśnych publicznych [ha]		Powierzchnia gruntów leśnych prywatnych [ha]	
		2022	2024	2022	2024	2022	2024
1.	Brodnica	2 306,19	2 306,76	2 051,58	2 052,15	254,61	254,61
2.	Dolsk	2 454,58	2 455,09	2 252,16	2 257,77	202,42	197,32
3.	Książ Wlkp.	3 464,51	3 467,82	3 148,82	3 152,13	315,69	315,69
4.	Śrem	3 319,02	3 319,10	2 675,23	2 719,90	643,79	599,20
Powiat Śremski		11 598,35	11 602,82 ↑	10 181,84	10 236 ↑	1 416,51 ↑	1 366,82 ↓
Woj. wielkopolskie		788 881,68	789 506,62 ↑	705 618,78	707 189,14 ↑	83 262,90	82 317,48 ↓

↑ - tendencja zmian – wzrostowa, ↓ - tendencja zmian – spadkowa

Źródło: Dane Bank Danych Lokalnych - Główny Urząd Statystyczny

¹ Zgodnie z ustawą o lasach [6] są to grunty pod lasami, grunty zrekultywowane na potrzeby gospodarki leśnej i grunty pod drogami dojazdowymi do gruntów leśnych

Rysunek 1. Procentowy udział powierzchni gruntów leśnych w gminach powiatu śremskiego, powiecie śremskim i województwie wielkopolskim wraz z tendencją zmian – lesistość [%]

Źródło: Dane Bank Danych Lokalnych - Główny Urząd Statystyczny

Starosta Śremski w ramach zadań bieżących we współpracy (w oparciu o porozumienia) z Nadleśnictwami: Babki, Konstantynowo, Piaski sprawuje nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. W roku 2023 przekazano Nadleśnictwom łączną kwotę 37 800 zł na realizację działań w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną. W roku 2024 przekazano Nadleśnictwom łączną kwotę 41 000 zł na realizację działań w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną. Zadania z zakresu gospodarki leśnej, wynikające z uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, a także decyzji Starosty Śremskiego określających wskazania gospodarcze, realizowane były przez właścicieli gruntów leśnych, pod nadzorem Nadleśnictw, na gruntach leśnych o łącznej powierzchni 1416,51 ha.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Poznaniu w latach 2023-2024 na terenie powiatu śremskiego Lasy Państwowe dokonały zalesienia gruntów porolnych na powierzchni 2,81 ha (Nadleśnictwo Babki) oraz 3,68 ha (Nadleśnictwo Piaski). Ponadto wykonano przebudowę drzewostanu na powierzchni 12,22 ha (Nadleśnictwo Konstantynowo) oraz 11,58 ha (Nadleśnictwo Piaski).

Na terenie powiatu śremskiego w latach 2023-2024 jak i obecnie występuje 22 obszarowych form ochrony przyrody, które reprezentowane są przez: Obszar Natura 2000 (SOOS) PLH300012 Rogalińska Dolina Warty, Obszar Natura 2000 (OSO) PLB300017 Ostoja Rogalińska, Park krajobrazowy im. Gen. Dezyderygo Chłapowskiego, Rogaliński Park Krajobrazowy, Rezerwat przyrody Miranowo, Rezerwat przyrody Czmoń, 14 użytków ekologicznych i 1 Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Łęgi Mechlińskie”. Dodatkowo zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na terenie powiatu śremskiego występuje 161 pomników przyrody.

W okresie sprawozdawczym 2023-2024 w zakresie systemu form ochrony przyrody na terenie powiatu śremskiego podjęto 7 Uchwał powołujących nowe pomniki przyrody:

- 1) UCHWAŁA NR 68/VIII/2024 RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody w Gaju (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2024 r. poz. 10130);
- 2) Uchwała Nr III/18/2024 Rady Gminy Brodnica z dnia 3 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody "Olsza Joanna" (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2024 r. poz. 5544);
- 3) Uchwała Nr III/17/2024 Rady Gminy Brodnica z dnia 3 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody "Lipa Małgorzata" (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2024 r. poz. 5543);

- 4) Uchwała Nr III/16/2024 Rady Gminy Brodnica z dnia 3 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody "Grab Maciej" (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2024 r. poz. 5542);
- 5) Uchwała Nr III/15/2024 Rady Gminy Brodnica z dnia 3 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody "Dąb Rafał" (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2024 r. poz. 5541);
- 6) Uchwała Nr XXXIV/219/2022 Rady Gminy Brodnica z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody „Dąb Wiesław” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r. poz. 143);
- 7) Uchwała Nr XXXIV/220/2022 Rady Gminy Brodnica z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody "Dąb Wojciech" (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r. poz. 144).

Ocena przestrzegania ustalonych zasad ochrony przyrody na terenach prawnie chronionych jest zadaniem niezwykle trudnym, lecz można stwierdzić że w latach 2023-2024 nie doszło do żadnych poważnych naruszeń zakazów ochrony przyrody mogących spowodować zmiany ekosystemalne lub fragmentację czy też zniszczenie siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

W latach 2023-2024 Starosta Śremski w ramach zadań bieżących prowadził postępowania związane z wydaniem zezwoleń na wycinkę drzew i krzewów. I tak:

- 1) Liczba udzielonych zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów – 71 szt. (rok 2023) oraz 97 szt. (rok 2024)
- 2) Liczba drzew i krzewów wskazana w decyzjach do usunięcia – 213 szt. (rok 2023) oraz 531 szt. (rok 2024)
- 3) Liczba decyzji zobowiązujących do wykonania nasadzeń zastępczych – 32 szt. (rok 2023) oraz 35 szt. (rok 2024)
- 4) Liczba drzew wskazana do wykonania nasadzeń zastępczych – 144 szt. drzew i 9 szt. krzewów (rok 2023) oraz 293 szt. drzew i 200 szt. krzewów (rok 2024)
- 5) Liczba decyzji odmownych na usunięcie drzew lub krzewów – 10 szt. (rok 2023) oraz 9 szt. (rok 2024)

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze” w latach 2023-2024.

Tabela 28. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie zasobów przyrodniczych w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Wypłaty ekwiwalentów za prowadzenie upraw leśnych	2023	83 028,71 (Powiat Śremski)
2.	Wykonywanie przez Nadleśnictwa nadzoru nad lasami nienależącymi do Skarbu Państwa	2023	37 800,00 (Powiat Śremski)
3.	Wykonanie nasadzeń drzew w pasach dróg powiatowych (zasadzono 280 sztuk drzew oraz 259 sztuk krzewów)	2023	79 375,17 (Powiat Śremski)
4.	Nasadzenia drzew i krzewów na terenach stanowiących własność Powiatu Śremskiego (Starostwo Powiatowe w Śreмі Liceum Ogólnokształcące w Śreмі, Zespół Szkół Ekonomicznych w Śreмі)	2023	2118,00 (Powiat Śremski)
5.	Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami Prawa budowlanego na remont zabytkowego dachu kościoła parafialnego pw. św. Michała Archanioła w Dolsku; konserwacja elewacji i wątku ceglanoego kościoła pw. Świętego Ducha w Śreмі (etap I))	2023	70 000,00 (Powiat Śremski)
6.	Wykonywanie przez Nadleśnictwa nadzoru nad lasami nienależącymi do Skarbu Państwa	2024	41 000,00 (Powiat Śremski)
7.	Wykonanie nasadzeń drzew w pasach dróg powiatowych (zasadzono 79 sztuk drzew)	2024	27 220,00 (Powiat Śremski)
8.	Nasadzenia drzew i krzewów na terenach stanowiących własność Powiatu Śremskiego (Zespół Szkół Politechnicznych Liceum Ogólnokształcące w Śreмі; posadzono 8 szt. klonów zwyczajnych)	2024	26 679,98 (Powiat Śremski)

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
9.	Wykonanie przez Zespół Szkół Rolniczych w Grzybnie obsadzenia dróg i alei śródpolnych na terenie gminy Brodnica – 500 szt. lipy drobnolistnej	2024	bezkosztowo (Powiat Śremski)
10.	Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Konserwacja ołtarza głównego w kościele pw. N.M.P. Niepokalanie Poczętej we Włościejawkach - etap II)	2024	50 000,00 (Powiat Śremski)
11.	Modernizacja dachu i wymiana parkietu w zabytkowych budynkach Liceum Ogólnokształcącego im. Gen. Józefa Wybickiego w Śremie	2024	883 994,81 (Powiat Śremski)
12.	Modernizacja budynku dworu w zespole dworskim w Grzybnie	2024	158 862,29 (Powiat Śremski)
13.	Opracowanie Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska za lata 2021-2022	2024	2 500,00 (Powiat Śremski)

2.10 Zagrożenie poważnymi awariami

Zgodnie z art. 271b ustawy *Prawo ochrony środowiska* [1], Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest -organem właściwym do realizacji zadań Ministra Środowiska w sprawach: przeciwdziałania poważnym awariom, transgranicznych skutków awarii przemysłowych oraz awaryjnym zanieczyszczeniom wód granicznych. Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należą:

1. kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii;
2. badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska;
3. prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska;
4. prowadzenie rejestru poważnych awarii.

Co roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie publikuje raporty o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii. Zgodnie z otrzymaną informacją z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu w latach 2023-2024 nie miały miejsca zdarzenia o znamionach poważnej awarii na terenie Powiatu Śremskiego. Na terenie Powiatu Śremskiego nie ma zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR). Na terenie powiatu śremskiego zlokalizowane są dwa zakłady zakwalifikowane do grupy zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR): Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe BUT-GAZ Robert Ustasiak- Rozlewnia Gazu Płynnego w Śremie, ul. Wiosenna 8, 63-100 Śrem oraz Capchem Poland spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Wiosenna 12, 63-100 Śrem – zakład zajmujący się produkcją elektrolitu do akumulatorów i baterii litowo-jonowych wykorzystywanych w samochodach elektrycznych.

Ponadto, na prowadzonej przez WIOŚ „Liście potencjalnych sprawców awarii” znajduje się jeden zakład: Odlewnia Żeliwa S.A. w Śremie, ul. Staszica 1, 63-100 Śrem.

W 2023 r. WIOŚ Delegatura w Lesznie przeprowadził 1 kontrolę w zakładzie określanym jako potencjalny sprawca poważnych awarii (PSPA) – PGO S.A. Odlewnia Żeliwa Oddział w Śremie, ul. Staszica 1, 63 – 100 Śrem. W 2024 r. WIOŚ Delegatura w Lesznie również przeprowadził 1 kontrolę w zakładzie dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) – Chapchem Poland spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą ul. Wiosenna 12, 63 – 100 Śrem.

W okresie 2023-2024 nie stwierdzono potrzeby udoskonalenia powiatowego systemu ostrzegania i alarmowania, o którym mowa w art. 17 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (zadania starosty w zakresie monitorowania, ostrzegania i alarmowania). System funkcjonował prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi procedurami, w związku z czym nie poniesiono żadnych kosztów jego modernizacji i rozbudowy.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Zagrożenie poważnymi awariami” w latach 2023-2024.

Tabela 29. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie zagrożenia poważnymi awariami i ochroną przed zagrożeniami w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Zakup sprzętu i wyposażenia dla wybranych jednostek OSP z terenu powiatu śremskiego	2023	134 400,00 (Powiat Śremski)

2.11 Edukacja ekologiczna

W latach 2023-2024 Starostwo Powiatowe w Śreмі przeprowadziło następujące działania z zakresu edukacji ekologicznej:

ROK 2023

- 1) Przeprowadzona została we współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi oraz Społeczną Strażą Rybacką w Śreмі akcja „Sprzątanie Świata”. W ramach akcji Starostwo Powiatowe w Śreмі zakupiło worki na odpady oraz rękawiczki ochronne dla uczestników akcji za kwotę 284,88 zł;
- 2) Powiat Śremski wraz z Kołami Łowieckimi Nr 74 „Ostoja” Śreмі, Nr 75 „Knieja” Dolsk, Nr 76 „Knieja” Książ współfinansował w kwocie 2.000,00 zł imprezę plenerową pod nazwą „Piknik myśliwski”, mającą na celu przybliżenie walorów przyrodniczych regionu i jego promocję, kształtowanie postaw proekologicznych oraz integrację mieszkańców.
- 3) Dokonano zakupu pojemnika na odpady (kredka) – plac zabaw w Lubiatowie za kwotę 1414,50 zł oraz przekazano nagrody rzeczowe na konkurs ekologiczny przeprowadzony w ramach Rodzinnego Festynu Ekologicznego „Środowisko ponad wszystko”, zorganizowanego przez sołectwo Lubiatowo.
- 4) Zakup przez Starostwo Powiatowe w Śreмі toreb bawełnianych wielokrotnego użytku za kwotę 1771,20 zł

ROK 2024

- 1) Edukacja ekologiczna prowadzona przez szkoły ponadpodstawowe w ramach zajęć lekcyjnych, akcji, konkursów;
- 2) Zakup przez Starostwo Powiatowe w Śreмі akcesoriów wielokrotnego użytku, w tym toreb bawełnianych, kubków i innych gadżetów (promujących powiat i rozdawanych przy różnych okazjach) z nadrukiem promującym postawy przyjazne środowisku, w tym dbanie o czyste powietrze, za kwotę 8982,69 zł.

Ponadto na stronie internetowej Starostwa Powiatowego zamieszczane były ulotki, plakaty oraz informacje o konkursach i otwartych (bezpłatnych) szkoleniach dla społeczeństwa o tematyce ochrony środowiska organizowanych przez różne instytucje, np.: Kampania antysmogowa, „Ciepło od zaraz” – poradnik dotyczący oszczędzania na ogrzewaniu w domu, „Droga do czystego środowiska” – projekt edukacyjny mający na celu kształtowanie postaw proekologicznych szerokiego kręgu odbiorców pilotowany przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, warsztaty „Biogazownie rolnicze” pilotowane przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, przygotowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego - konkurs dla dzieci oraz informatory pn. „Nasz pomysł na ochronę środowiska” informacje dotyczące uchwał antysmogowych, kampania „Jakość powietrza to jakość życia”, informacje dot. obowiązków przedsiębiorców w zakresie korzystania ze środowiska, informacje na temat programu „Czyste powietrze” w tym w ramach „Akademii czystego powietrza”, kampania „Plastik nie do pieca, piec nie do plastików” Fundacji PlasticsEurope Polska, Informator Państwowego Instytutu Geologicznego dotyczący zasad wydobywania piasku i żwiru na własne potrzeby, projekt Fundacji Polskie Lasy dotyczący gospodarki leśnej w lasach prywatnych i samorządów, warsztaty dla rolników, leśników, doradców rolniczych,

nauczycieli i urzędników „Drzewo fundamentem współpracy”, organizowane uczelnie oraz instytucje zajmujące się problematyką leśną, „Program poprawy warunków fitosanitarnych rodzin pszczelich poprzez wsparcie zakupu pokarmów pszczelich” – akcja finansowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

Tabela 30. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Powiatu Śremskiego w zakresie edukacji ekologicznej w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Zakup worków na śmieci i rękawic ochronnych – „Sprzątanie Świata 2023”	2023	284,88 (Powiat Śremski)
2.	Zakup pojemnika na odpady (kredka) – plac zabaw w Lubiatowie	2023	1 414,50 (Powiat Śremski)
3.	Udział pracownika Wydz. OS w szkoleniu pn. „Procedury administracyjne w postępowaniach uregulowanych w Prawie geologicznym i górniczym”	2023	529,00 (Powiat Śremski)
4.	Współfinansowanie imprezy plenerowej pod nazwą „Piknik myśliwski”,	2023	2 000,00 (Powiat Śremski)
5.	Zakup toreb bawełnianych wielokrotnego użytku	2023	1 771,20 (Powiat Śremski)
6.	Wykonanie akcesoriów wielokrotnego użytku w postaci toreb z napisem „Powiat Śremski przyjazny środowisku. Dbajmy o czyste powietrze”	2024	8 982,69 (Powiat Śremski)
7.	Zakup gazetki wirtualnej EDUCO dla ZSE w Śremie	2024	3 100,00 (Powiat Śremski)
8.	Udział pracownika Wydz. OS w szkoleniu pn. „Nadzorowanie spółek wodnych przez starostwa powiatowe”	2024	490,00 (Powiat Śremski)

2.12 Działalność kontrolna

Zgodnie z informacją Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w latach 2023-2023 organ ten w ramach działalności inspekcyjnej prowadził liczne kontrole podmiotów w zakresie szeroko pojętej tematyki ochrony środowiska. W tabeli poniżej przedstawiono ilość i zakres przeprowadzonych kontroli przez WIOŚ Poznań w latach 2023-2024 na terenie powiatu śremskiego.

Tabela 31. Wykaz przeprowadzonych kontroli WIOŚ Poznań w latach 2023-2024 w zakładach na terenie powiatu śremskiego

LICZBA KONTROLI	CEL KONTROLI
ROK 2023	
25	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
1	Kontrola przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym
2	Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.
2	Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji
2	Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady
1	Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych
1	Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych
1	Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego
10	Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych

7	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE oraz nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”
36	Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance)
5	Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza
3	Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego
1	Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych
1	Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych
1	Kontrola podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych
1	Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego
1	Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego
ROK 2024	
23	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
1	Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru
1	Kontrola zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji
1	Kontrola gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych
1	Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wyróbiska poźwirowe, pokopalniane itp.)
1	Kontrola procesu rekultywacji składowisk odpadów
1	Kontrola wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych
1	Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji
1	Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”
1	Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady
1	Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych
5	Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych
14	Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych
12	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” i produktów pofermentacyjnych
14	Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów warunkowości
1	Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza
1	Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska
5	Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego

1	Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom
1	Kontrola przestrzegania obowiązków przez podmioty wprowadzające do obrotu drewno i produkty z drewna
5	Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych
1	Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego

*Liczba kontroli w tabelce różni się od łącznej liczby kontroli przeprowadzonych w terenie, ponieważ w trakcie jednej kontroli sprawdzanych jest najczęściej kilka celów kontroli.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ Poznań, 2024

3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 na podstawie wskaźników monitorowania za lata 2023-2024

Określenie stopnia wykonania zadań odbywa się w następujących etapach:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i zadaniami, a ich wykonaniem,
- analiza przyczyn tych rozbieżności.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko. Wskaźniki monitorowania działań powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. W obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego wskaźniki monitorowania zostały określone w tabeli 6 „Cele, kierunki interwencji oraz zadania”. Poniżej w tabeli przedstawiono ocenę skuteczności realizacji celów, kierunków i zadań przyjętych w POŚ na podstawie przyjętych wskaźników monitorowania.

Tabela 32. Ocena skuteczności realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 z wykorzystaniem określonych mierników za lata 2023-2024

Lp.	Obszar	Wskaźnik			
		Nazwa [źródło]	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				Rok 2023	Rok 2024
1.	ochrona klimatu i jakości powietrza, monitoring środowiska	Liczba przekroczeń w strefie (dot. wartości substancji w powietrzu)	2 pył PM10, B(a)P	1 B(a)P	1 B(a)P
2.		Długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci ciepłowniczej (stan w km), ilość ograniczonych zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza	18,2 km	18,6	19,2
3.		Maksymalne stężenie roczne dla pyłu PM10 dopuszczalny poziom	40 µg/m ³	40 µg/m ³	40 µg/m ³
4.		Liczba udzielonych dotacji Powiatu Śremskiego na wymianę/modernizację źródeł ciepła	0	0	0
5.		Liczba zorganizowanych kampanii edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza w roku	b.d.	1	1
6.		Liczba nowych przyłączy gazowych (stan)	3729 szt.	4 879	5 059
7.		Liczba przeprowadzonych termomodernizacji na rok, zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (kWh/rok), % ocieplonych budynków użyteczności publicznej w stosunku do ogółu budynków	b.d.	1	2
8.		Liczba wykonanych kontroli w zakresie ochrony powietrza przez Powiat Śremski	b.d.	5	6
9.		Ilość i długość ścieżek rowerowych na terenie powiatu śremskiego	b.d.	24,5	24,5

Lp.	Obszar	Wskaźnik			
		Nazwa [źródło]	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				Rok 2023	Rok 2024
10.		Liczba wydanych pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	w 2015 r. emisja gazów i pyłów – 5 decyzji; handel emisjami – 1 decyzja (Powiat)	6	5
11.		Liczba zgłoszeń instalacji, które nie wymagają pozwolenia na emisję gazów i pyłów	w 2015 r. emisja gazów i pyłów – 11 (zgłoszenia emisji – 6; pomiary emisji – 5) (Powiat)	8 przyjętych zgłoszeń	4 przyjęte zgłoszenia
12.		Udział powierzchni terenu objętego rozpoznaniem lokalnych zasobów wód geotermalnych w powierzchni powiatu	0%	0%	0%
13.		Liczba powstałych instalacji OZE w zasobach powiatu	b.d.	1	0
14.		Ilość energii wyprodukowanej z OZE w zasobach powiatu	b.d.	b.d.	b.d.
15.		Liczba wymienionych opraw świetlnych	b.d.	b.d.	b.d.
16.		Liczba uchwalonych Planów Gospodarki Niskoemisyjnej	2	4	4
17.		gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, monitoring środowiska	Udział jednolitych części wód rzecznych (JCWrz) o stanie dobrym / złym	29%/71%	0% / 100%
18.	Udział jednolitych części wód podziemnych (JCWp) o stanie dobrym / złym		100% / 0%	100% / 0%	100% / 0%
19.	Liczba ustanowionych stref ochronnych		10 decyzji (w tym 2 RZGW)	b.d.	b.d.
20.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej		297,5 km	324,1	325
21.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej		80,3 %	77,2	77,8
22.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków		355 szt.	617	780
23.	Długość czynnej sieci wodociągowej		572,4 km	588,3	595,7
24.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej		99,1%	99,3	99,3
25.	Liczba wydanych przez Starostę Śremskiego pozwoleń zintegrowanych i pozwoleń wodno-prawnych		30 szt.	Pozwolenia zintegrowane – 0 W zakresie pozwoleń wodno-prawnych - nie dotyczy (zmiana kompetencji)	
26.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem na mieszkańca		82,7m ³ /d	41	42,2
27.	zagrożenie hałasem, PEM, monitoring środowiska	Długość zmodernizowanych dróg	b.d.	b.d.	b.d.
28.		Liczba wprowadzonych nasadzeń na terenie powiatu	270 szt.	Drzewa - 191 Krzewy - 10	Drzewa - 420 Krzewy - 165
29.		Wyniki monitoringu natężenia promieniowania elektro-magnetycznego	brak przekroczeń	brak przekroczeń	
30.		Liczba zgłoszeń instalacji PEM	21	2	2
31.		Liczba wydanych decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	brak	0	0
32.	gospodarka odpadami i zapobiegani	Odpady zebrane selektywnie w stosunku do ogółu odpadów	b.d.	38,9 %	42,2 %
33.		Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk	2 szt.	0	0
34.		Liczba istniejących dzikich wysypisk odpadów	1 szt.	2	2

Lp.	Obszar	Wskaźnik			
		Nazwa [źródło]	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
				Rok 2023	Rok 2024
35.		liczba zrekultywowanych składowisk do ogólnej liczby zamkniętych	2/3	3/3	3/3
36.		monitorowane składowiska w fazie poeksploatacyjnej (%)	100%	100%	100%
37.		Ilość usuniętych wyrobów azbestowych	1265,968 Mg	334,090	258,985
38.		Masa wytworzonych odpadów na 1 mieszkańca	325	353	388
39.		Ilość zmodernizowanych rowów melioracyjnych, stan rowów i rządzeń melioracyjnych	b.d.	b.d.	b.d.
40.	Zasoby przyrodnicze	Odsetek obszarów Natura 2000 objętych planami zadań ochronnych (%)	100%	100%	100%
		Opracowanie planów ochrony dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody (%)	0 z 4	1 z 4	1 z 4
Poziom zalesienia (%)		19,6%	19,6	19,8	
Powierzchnia gruntów zalesionych (ha w danym roku)		0 ha	0	0	
41.		Sporządzenie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu	0 ha	0	0
42.		Liczba wydanych decyzji na usunięcie drzew	88 decyzji	71	97
			Liczba decyzji odmownych na usunięcie drzew i krzewów	b.d.	10
43.		Zasoby geologiczne, gleby	Ilość obowiązujących koncesji na wydobywanie kopalin	23 szt.	6 – Starosta 11 - Marszałek
44.	Stopień uwzględnienia w rejestrze terenów zagrożonych ruchami masowymi (%)		b.d.	100%	100%
45.	Liczba wykonanych pomiarów i obserwacji w skali roku		b.d.	1	1
46.	Powierzchnia terenów, na których przekroczono standardy jakości gleby		b.d.	b.d.	b.d.
47.	Edukacja	Liczba publikacji w roku	b.d.	0	0
48.		Liczba opublikowanych wpisów o dokumentach	b.d.	b.d.	b.d.
49.		Liczba zorganizowanych akcji edukacyjnych, poniesione koszty	b.d.	4 5 470,58 zł	2 12 082,69 zł
50.		Opracowanie Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska	b.d.	nie	tak
51.					

4. Podsumowanie i wnioski

Większość przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Śremskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 została zrealizowana planowo. Proces realizacji zapisów POŚ dla Powiatu Śremskiego obejmuje łącznie okres lat 2017-2024, a więc część działań i zadań przewidziana do realizacji została już zrealizowana i wykazana w poprzednich raportach z wykonania POŚ. Niemniej jednak realizacja poszczególnych zadań i działań w wyodrębnionych obszarach interwencji jest realizowana sukcesywnie, a efekt ekologiczny i środowiskowy będzie widoczny w dłuższej perspektywie czasowej.

W zakresie obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” realizowano głównie działania związane z ograniczaniem emisji powierzchniowej (modernizacja źródeł ciepła), emisji liniowej (modernizacja dróg, czyszczenie ulic, organizacja publicznego transportu zbiorowego) oraz punktowej (termomodernizacja obiektów, monitoring powietrza). Działalność Powiatu w zakresie ochrony powietrza opierała się w przeważającej części na kontrolach przestrzegania przepisów w zakresie ochrony powietrza w związku z wydanymi pozwoleniami na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Ponadto wypełniano ustawy o obowiązkach określania wymagań w zakresie ochrony środowiska dla eksploatacji instalacji znajdujących się na terenie powiatu. Istotnym z punktu widzenia sprawozdawczości wdrażania działań naprawczych w zakresie poprawy jakości powietrza było składanie sprawozdań z realizacji Programu ochrony powietrza do Marszałka Województwa Wielkopolskiego. W ramach tego obszaru interwencji istotnym punktem był prowadzony monitoring GIOŚ w zakresie pomiaru jakości powietrza w granicach wyznaczonych stref na terenie województwa wielkopolskiego. W ramach całej strefy wielkopolskiej, w skład której wchodzi cały powiat śremski, na przestrzeni lat 2023-2024 odnotowano przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń benzo(a)pirenu (klasa C). Należy jednak zaznaczyć, że do przekroczeń ww. substancji dochodziło w specyficznych podobszarach strefy wielkopolskiej, w związku z czym w granicach powiatu śremskiego nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla benzo(a)pirenu.

Według danych GUS w 2024 r. łączna emisja gazów z zakładów zaliczanych do szczególnie uciążliwych zlokalizowanych na terenie powiatu śremskiego wyniosła 28 272 ton/rok, co stanowiło 0,4% ogólnej masy emitowanych zanieczyszczeń gazowych z terenu województwa wielkopolskiego. Z kolei wielkość emisji pyłów w powiecie śremskim osiągnęła poziom 18 ton/rok, co w odniesieniu do całkowitej masy emitowanych pyłów w województwie stanowiło 2%. Powiat Śremski charakteryzuje mało znaczącą w skali województwa emisja zarówno zanieczyszczeń gazowych jak i pyłowych. Śledząc tendencje zmian od 2021r. emisja zanieczyszczeń gazowych w powiecie śremskim wzrosła o 27,5%, natomiast zanieczyszczeń pyłowych spadła o 45%.

Starosta Śremski oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego na bieżąco zgodnie z wymaganiami ustawowymi wydają decyzje w zakresie udzielenia pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Starosta Śremski w latach 2023-2024 prowadził w ramach zadań bieżących kontrole sprawozdań w zakresie emisji zanieczyszczeń prowadzonych do powietrza.

W ramach obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem” skupiono uwagę na realizacji zadań związanych z przebudową/modernizacją dróg, w tym naprawą zużytej nawierzchni. W zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego nie zostały przeprowadzone żadne pomiary hałasu na terenie powiatu w latach 2023-2024 w ramach Państwowego Programu Monitoringu Środowiska. Starosta Śremski w latach 2023-2024 nie wydawał żadnej decyzji ani nie dokonywał zmian decyzji określającej dopuszczalny poziom hałasu dla zakładów zlokalizowanych na terenie powiatu śremskiego.

Dla dróg powiatowych przebiegających przez teren powiatu śremskiego nie opracowano do tej pory map akustycznych, ani strategicznych map hałasu z uwagi na to, że w odniesieniu do obowiązujących przepisów nie było takiego wymogu. Dla dróg wojewódzkich na terenie powiatu śremskiego opracowaniem map akustycznych w ramach ostatniej IV edycji mapowania (lata 2021-2022) objęto następujące odcinki: DW 434, DW 432 i DW 310. Poniżej w tabelach przedstawiono wyniki analiz akustycznych dla w/w odcinków dróg w obrębie powiatu śremskiego.

W latach 2023-2024 zarejestrowano łącznie 8 spraw dot. dopuszczalnego poziomu hałasu. Żadna z tych spraw nie została zakończona decyzją o dopuszczalnym poziomie hałasu – w 1 przypadku podmiot, którego dotyczyła skarga na emitowanie nadmiernego hałasu, przedłożył badania wykonane przez akredytowane laboratorium na jego zlecenie, które nie wykazało przekroczeń norm w zakresie hałasu. W 5 przypadkach prowadzący instalacje dokonali zmian w funkcjonowaniu zakładu na rzecz ograniczenia hałasu. W pozostałych 2 przypadkach wykonane zostały na zlecenie Starosty Śremskiego przez akredytowane laboratoria badania hałasu dla dwóch zakładów zlokalizowanych w Śremie i Dolsku.

W ramach obszaru interwencji „Pola elektromagnetyczne” w latach 2023-2024 prowadzono ustawowy monitoring pól elektromagnetycznych przez GIOŚ. Na terenie powiatu śremskiego GIOŚ w latach 2023-2024 wyznaczył 5 punktów pomiarowych pól elektromagnetycznych w gminie Brodnica (1 punkt w m. Żabno), w gminie Śrem (1 punkt przy ul. Makuszyńskiego i 2 punkt przy ul. Chłapowskiego 12), w gminie Dolsk (1 punkt w m. Dolsk przy ul. Gostyńskie Przedmieście 33) oraz w gminie Książ Wielkopolski (1 punkt w m. Książ Wlkp. przy ul. Dworcowej 3). W analizowanych punktach nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego. Biorąc pod uwagę obszar całego województwa wielkopolskiego w latach 2023-2024 również nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. W roku 2023 średnie natężenie pola elektromagnetycznego w województwie wyniosło 0,87 V/m, a w roku 2024 średnie natężenie pola elektromagnetycznego ze wszystkich pomiarów w województwie wyniosło 0,98 V/m.

Starosta Śremski na bieżąco zgodnie z wymogami ustawowymi prowadzi rejestr zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Z informacji udostępnianych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej wynika, że na terenie powiatu śremskiego w latach 2023-2024 zlokalizowanych było 35 stacji bazowych telefonii komórkowej.

W ramach obszaru „Gospodarka wodami” działania dotyczyły głównie prac konserwacyjnych i melioracyjnych na rowach i rzekach. W zakresie prac melioracyjnych PGWWP RZGW Poznań oraz Regionalny Związek Spółek Wodnych w Śremie prowadziły w latach 2023-2024 liczne prace konserwacyjno-utrzymeniowe. We wrześniu 2022r. zostały opublikowane zaktualizowane mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego dla obszaru powiatu śremskiego dostępne na stronie internetowej <https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html>. Zgodnie z opublikowanymi mapami na terenie powiatu śremskiego obszary szczególnego zagrożenia powodzią objęte mapami MZP i MRP zostały wyznaczone w dolinach rzek: Warta (gmina Brodnica, Śrem, Książ Wielkopolski) i Kanał Mosiński (Książ Wielkopolski). W październiku 2022r. został przyjęty nowy Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022r (Dz. U. z 2022, poz. 2714), w którym to planie zostały określone obszary problemowe związane z ryzykiem powodziowym oraz działania naprawcze do podjęcia w perspektywie najbliższych lat. Na terenie powiatu śremskiego obszary problemowe wskazano dla rzeki Warty w gminach Śrem i Książ Wielkopolski – obszar o nazwie „Warta-Pyzdry”.

Jak wynika z oceny monitoringu wód powierzchniowych wszystkie JCWPrz na terenie powiatu śremskiego w latach 2023-2024 odznaczały się nadal złym stanem ogólnym wód, a więc cele środowiskowe wyznaczone w IIaPGW nadal zostały podtrzymane i dla wszystkich JCWPrz definiują osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu/potencjału ekologicznego, chyba że przyjęte odstępstwa mówią inaczej. W aspekcie wód podziemnych na terenie powiatu śremskiego większość odznacza się dobrym stanem chemicznym i ilościowym.

W zakresie „Gospodarki wodno-ściekowej” w latach 2023-2024 kontynuowane były zadania związane z modernizacją i bieżącym utrzymaniem sieci kanalizacyjnej i wodociągowej po stronie poszczególnych gmin powiatu śremskiego. Gminy na bieżąco prowadziły również rejestr zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Wskaźnik zwodociągowania na terenie powiatu śremskiego za rok 2024 wyniósł - 99,3%. W perspektywie 2018–2024 wskaźnik długości sieci wodociągowych i ilość przyłączy

do gospodarstw domowych w większości gminach zwiększył się. Najbardziej rozbudową sieć wodociągową pod względem jej długości i stosunku do ilości przyłączy oraz korzystających z wodociągu obserwuje się na terenach gmin: Śrem i Książ Wlkp. Wg. stanu na koniec 2024r. blisko 78% mieszkańców Powiatu Śremskiego korzystało z sieci kanalizacyjnej. W perspektywie lat 2018 – 2024 długość sieci kanalizacyjnych i ilość przyłączy do gospodarstw domowych w poszczególnych gminach zwiększyła się, zwiększył się również wskaźnik skanalizowania gmin. Widać również wzrost liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej, co jest zjawiskiem niewątpliwie korzystnym i świadczy o ciągłym rozwoju systemów kanalizacyjnych w poszczególnych gminach Powiatu Śremskiego.

Na terenie powiatu Śremskiego w latach 2023-2024 funkcjonowały **3 obszary aglomeracji tj. „Śrem” (RLM 44 478), „Książ Wielkopolski” (RLM 3 480) i „Czempiń” (RLM 9568).**

W ramach obszaru interwencji „Zasoby geologiczne i gleby” prowadzono głównie typowe działania administracyjne związane z wydawaniem koncesji, decyzji rekultywacyjnych (określających osoby zobowiązane do rekultywacji oraz określające kierunek i termin wykonania rekultywacji, a także orzekające o odbiorze wykonania rekultywacji), zatwierdzaniem projektów robót geologicznych oraz zatwierdzaniem dokumentacji geologicznych. Na terenie powiatu śremskiego występuje obecnie łącznie 61 złóż kopalin. Na koniec 2024r. na terenie powiatu śremskiego obowiązywało 9 decyzji w zakresie warunków wydobywania kopalin wydanych przez Starostę Śremskiego i 11 decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego. W latach 2023-2024 Starosta Śremski wydał 9 decyzji rekultywacyjnych dla złóż zlokalizowanych na terenie powiatu.

W latach 2023-2024 na terenie Powiatu Śremskiego nie wyznaczono żadnego punktu monitoringu chemizmu gleb ornych. W latach 2023-2024 nie zidentyfikowano potencjalnych miejsc, gdzie nastąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi. Teren powiatu śremskiego nie figuruje w rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (o których mowa w art. 101 c ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 poz. 54 t.j. ze zm.). Corocznie wiosną i jesienią wykonywany jest monitoring obserwacyjny osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji pn. „Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy dla Powiatu Śremskiego”. W latach 2023-2024 Starosta Śremski sporządził następujące operaty z monitoringu geodezyjnego osuwisk: Operat z monitoringu geodezyjnego osuwisk nr 12 i 19 w Dolsku przy ul. Kościańskiej – grudzień 2023 i lipiec 2024. Ponadto w latach 2023-2024 Starosta Śremski prowadził wizje w terenie dla następujących osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi: Osuwisko nr 12 w Dolsku, Osuwisko nr 13 w Dolsku, Osuwisko nr 14 w Dolsku, Osuwisko nr 15 w Dolsku, Osuwisko nr 16 w Trąbinku, Osuwisko nr 19 w Dolsku, Osuwisko nr 20 w Dolsku, Osuwisko nr 7 w Psarskim, Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 3 w Śremie (Wójtostwo), Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 8 w Lubiatowie, Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 10 w Dolsku, Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 11 w Dolsku, Teren zagrożony ruchami masowymi ziemi nr 12 w Trąbinku.

W ramach obszaru interwencji „Gospodarka odpadami” główne działania prowadzone były przez gminy, które sprawowały nadzór nad funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W latach 2023-2024 Gmina Dolsk i Brodnica przynależały do Związku Międzygminnego „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT”. Wszystkie odpady odebrane i zebrane w ramach systemu organizowanego przez Związek trafiają do Instalacji Komunalnej PreZero Recycling Zachód Sp. z o.o. w Piotrowie Pierwszym 26/27, 64-020 Czempień. Gmina Śrem i Książ Wielkopolski w latach 2023-2024 byli uczestnikami Porozumienia Międzygminnego, w ramach którego zebrane i odebrane odpady trafiały na instalację przetwarzania odpadów komunalnych w Witaszyczkach ZGO Sp. z o. o. w Jarocinie - Wielkopolskie Centrum Recyklingu. We wszystkich Gminach powiatu śremskiego w latach 2023-2024 funkcjonował sprawnie system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. System oparty jest na zbiórce odpadów „u źródła”, odbiorze odpadów od właścicieli w punktach selektywnej zbiórki odpadów tj. PSZOK-ach lub poprzez cykliczne akcje odbioru z terenu nieruchomości. W latach 2023-2024 w gminach powiatu śremskiego funkcjonował system kontenerowo-workowy lub kontenerowy. Frakcje zbierane „u źródła” to:

odpady opakowaniowe: ze szkła, tworzyw sztucznych i makulatury, metali – żelaznych lub nieżelaznych, opakowania wielomateriałowe, odpady biodegradowalne oraz zmieszane odpady komunalne. Ww. odpady, poza zmieszanyimi odpadami komunalnymi, można oddawać do punktów selektywnej zbiórki odpadów. W PSZOK-ach przyjmowane są również pozostałe odpady wytworzone w gospodarstwach domowych np. Wielkogabarytowe, remontowe, chemikalia, leki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony.

Na przestrzeni lat 2022 – 2024 na terenie powiatu śremskiego ilość odpadów utrzymuje się względnie na tym samym poziomie. Pozytywnym zjawiskiem jest spadek ilości odpadów zmieszanych z 13 986,81 Mg w 2022r. do 13 690,79 Mg w 2024r. – spadek o 2,1% ogólnej masy zmieszanych odpadów. W przypadku odpadów zbieranych w sposób selektywny z roku na rok następuje sukcesywny wzrost ich ilości co z jednej strony jest zjawiskiem pozytywnym ze względu na coraz lepsze funkcjonowanie systemu segregacji u źródła, zaś z drugiej strony negatywnym ponieważ w ogólnej ilości odpadów na przestrzeni lat 2022-2024 mamy do czynienia ze wzrostem ich ilości na terenie powiatu śremskiego. Ilość odpadów zebranych w sposób selektywny na przestrzeni lat 2022-2024 z terenu powiatu śremskiego wzrosła z 8 369,11 Mg w 2022r. do 9 986,70 w 2024r. – wzrost o 19,3% ogólnej ilości odpadów zebranych w sposób selektywny.

W latach 2023-2024 na terenie powiatu śremskiego funkcjonowały łącznie 4 Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) tj. w m. Książ Wielkopolski, ul. Radoszkowska obok frmy „Polin” działka 477/1, w m. Dolsk, ul. Krupczyn 9 - teren Zakładu Usług Komunalnych, w m. Mateuszewo 8, 63-100 Śrem (gm. Śrem) do końca 2023r., a od początku 2024r. przy ul. Szerokiej 4 w Śremie oraz m. Brodnica ul. Krótka 7 - teren dawnej oczyszczalni ścieków, przy ogródkach działkowych.

Powiat Śremski od 2009 roku we współpracy z Gminami realizuje Powiatowy program usuwania wyrobów zawierających azbest, który został przyjęty Uchwałą Zarządu Powiatu w Śremie Nr 132/873/09 z dnia 24 czerwca 2009r. Współpraca samorządów realizowana jest na podstawie współdziałania oraz zawierania umów dotacji z WFOŚiGW w Poznaniu oraz poszczególnymi Gminami. Na terenie powiatu śremskiego wprowadzonych do Bazy Azbestowej jest 6 270 lokalizacji z wyrobami zawierającymi azbest (stan na listopad 2025r.). Łącznie zinwentaryzowano do tej pory na terenie powiatu śremskiego blisko 18 537,163 Mg wyrobów azbestowych, z czego 2 662,196 Mg została już unieszkodliwiona. Pozostaje zatem do unieszkodliwienia blisko 15 874,967 Mg wyrobów azbestowych (stan na listopad 2025r.). W latach 2023-2024 Powiat Śremski w ramach realizacji Powiatowego Programu usuwania wyrobów zawierających azbest unieszkodliwił 593 tony wyrobów azbestowych, realizując 262 wnioski, które złożyli mieszkańcy.

W ramach obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze” większość działań została zrealizowana. Na terenie powiatu śremskiego w latach 2023-2024 jak i obecnie występuje 22 obszarowych form ochrony przyrody, które reprezentowane są przez: Obszar Natura 2000 (SOOS) PLH300012 Rogalińska Dolina Warty, Obszar Natura 2000 (OSO) PLB300017 Ostoja Rogalińska, Park krajobrazowy im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego, Rogaliński Park Krajobrazowy, Rezerwat przyrody Miranowo, Rezerwat przyrody Czmoń, 14 użytków ekologicznych i 1 Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Łęgi Mechlińskie”. Dodatkowo zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na terenie powiatu śremskiego występuje 161 pomników przyrody. W okresie sprawozdawczym 2023-2024 w zakresie systemu form ochrony przyrody na terenie powiatu śremskiego podjęto 7 Uchwał powołujących nowe pomniki przyrody. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego lesistość powiatu w latach 2023-2024 kształtowała się na poziomie 19,8%. Dla porównania lesistość województwa wielkopolskiego wynosiła 25,8 %. Powiat należy do małolesistych. Ogólna powierzchnia gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych wynosi 11710 ha. Powierzchnia gruntów leśnych 2 na terenie powiatu śremskiego na przestrzeni lat tj. 2022-2024 zwiększyła się nieznacznie tj. o 0,07%. Największy wzrost powierzchni terenów leśnych miał miejsce w gminie Książ Wielkopolski (o 0,09%). Starosta Śremski w ramach zadań bieżących we współpracy (w oparciu o porozumienia) z Nadleśnictwami: Babki, Konstantynowo, Piaski sprawuje nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. W roku 2023 przekazano Nadleśnictwom łączną kwotę 37 800

² Zgodnie z *ustawą o lasach [6]* są to grunty pod lasami, grunty zrekultywowane na potrzeby gospodarki leśnej i grunty pod drogami dojazdowymi do gruntów leśnych

zł na realizację działań w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną. W roku 2024 przekazano Nadleśnictwom łączną kwotę 41 000 zł na realizację działań w zakresie nadzoru nad gospodarką leśną. Zadania z zakresu gospodarki leśnej, wynikające z uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, a także decyzji Starosty Śremskiego określających wskazania gospodarcze, realizowane były przez właścicieli gruntów leśnych, pod nadzorem Nadleśnictw, na gruntach leśnych o łącznej powierzchni 1416,51 ha.

W latach 2023-2024 Starosta Śremski w ramach zadań bieżących prowadził postępowania związane z wydaniem zezwoleń na wycinkę drzew i krzewów. I tak:

- 1) Liczba udzielonych zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów – 71 szt. (rok 2023) oraz 97 szt. (rok 2024)
- 2) Liczba drzew i krzewów wskazana w decyzjach do usunięcia – 213 szt. (rok 2023) oraz 531 szt. (rok 2024)
- 3) Liczba decyzji zobowiązujących do wykonania nasadzeń zastępczych – 32 szt. (rok 2023) oraz 35 szt. (rok 2024)
- 4) Liczba drzew wskazana do wykonania nasadzeń zastępczych – 144 szt. drzew i 9 szt. krzewów (rok 2023) oraz 293 szt. drzew i 200 szt. krzewów (rok 2024)
- 5) Liczba decyzji odmownych na usunięcie drzew lub krzewów – 10 szt. (rok 2023) oraz 9 szt. (rok 2024)

W ramach obszaru interwencji „Zagrożenie poważnymi awariami” w latach 2023-2024 działania realizowane przez Powiat związane z ograniczeniem ryzyka wystąpienia poważnej awarii skupiały się głównie na doposażaniu Powiatowych Jednostek Straży Pożarnej. Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji realizowany jest na bieżąco przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wyniki monitoringu umieszczane są w rocznych biuletynach publikowanych przez GIOŚ oraz na bieżąco dostępne na stronie internetowej GIOŚ. Na terenie powiatu śremskiego zlokalizowane są dwa zakłady zakwalifikowane do grupy zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR): Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe BUT-GAZ Robert Ustasiak- Rozlewnia Gazu Płynnego w Śremie, ul. Wiosenna 8, 63-100 Śrem oraz Capchem Poland spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Wiosenna 12, 63-100 Śrem – zakład zajmujący się produkcją elektrolitu do akumulatorów i baterii litowo-jonowych wykorzystywanych w samochodach elektrycznych. Ponadto, na prowadzonej przez WIOŚ „Liście potencjalnych sprawców awarii” znajduje się jeden zakład: Odlewnia Żeliwa S.A. w Śremie, ul. Staszica 1, 63-100 Śrem.

W ramach obszaru interwencji „Edukacja ekologiczna” w latach 2023-2024 Powiat Śremski przeprowadził w latach 2023-2024 liczne działania związane z edukacją w zakresie ochrony środowiska. Dodatkowo jednostki organizacyjne Powiatu prowadziły kilka projektów, w ramach których poruszane były kwestie ekologiczne.

Na podstawie przeprowadzonej analizy realizacji celów przyjętych w Programie Ochrony Środowiska można stwierdzić, że zdecydowana większość działań została zrealizowana planowo i w całości. Część zadań nie została zrealizowana z uwagi na brak środków finansowych lub realizację zadań o wyższym priorytecie. Niektóre z zadań mają charakter ciągły, np. zadania wynikające z bieżącej działalności administracyjnej poszczególnych jednostek. Przedsięwzięcia, których realizacja nie doszła do skutku, a które wymagają realizacji z uwagi na poprawę jakości środowiska zostaną zrealizowane w kolejnym okresie programowania POŚ dla Powiatu Śremskiego, co zostanie przedstawione w kolejnym Raporcie z wykonania POŚ. Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Powyższe działania w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczynią się do poprawy jakości środowiska na terenie powiatu. Realizacja działań w latach 2023-2024 zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu Ochrony Środowiska, zgodnych z polityką ochrony środowiska, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój powiatu śremskiego.

5. Literatura

Wykaz aktów prawnych

- [1] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Dz.U. 2024, poz. 54.
- [2] Ustawa z dnia 13 listopada 2020 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, Dz.U. 2020, poz. 2187 (ze zm.).
- [3] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Dz.U. 2024, poz. 1112.
- [4] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, Dz.U. 2023, poz. 1478 (ze zm.).
- [5] Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, Dz.U. 2024, poz. 425.
- [6] Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Dz.U. 2024, poz. 399.
- [7] Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, Dz.U. 2021, poz. 845 (ze zm.).
- [8] Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, Dz.U. 2022, poz. 2630.
- [9] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych, Dz.U. 2021, poz. 1475.
- [10] Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych, Dz.U. 2019, poz. 2148.
- [11] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, Dz.U. 2022, poz. 2714.
- [12] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy, Dz.U. 2021, poz. 1615.
- [13] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi, Dz.U. 2020, poz. 2270.